STUDIJSKA KNJIŽNICA V CELJU

»Zasavski tednik« – glasilo SZDL občinskih odborov SZDL Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in Litija – Urejuje uredniški odbor – Odgovorni urednik Stane Suštar – Naslov: Uredništvo in uprava »Zasavskega tednika«, Trbovlje, Trg revolucije 28 – Telefon 80-191 – Račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-714-1-146 – List izhaja vsako sredo – Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din, mesečna 40 din – Cena izvoda v kolportaži 18 din – Tiskar: Tiskarna Časopisnega podjetja »DELO« v Ljubljani – Rokopisi morajo biti v uredništvu najkasneje vsak ponedeljek zjutraj – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Zasavski TEDNIK

Štev. 51 TRBOVLJE, 13. decembra 1960 Cena 10 din – Leto XII

KONFERENCA OBČINSKE ORGANIZACIJE SZDL V ZAGORJU OB SAVI

Za predčasno izpolnitev novega plana

ZAGORJE OB SAVI, 11. decembra – Tu je bila danes v veliki dvorani Delavskega doma konferenca občinske organizacije SZDL, ki so se je udeležili od 212 izvoljenih delegatov na letnih konferencah krajevnih organizacij SZDL kar 204 delegati. Konferenci so prisostvovali članica Centralnega komiteja ZKS in članica okrajnega odbora SZDL Ljubljana Mima ZUPANČIČ, sekretar ObO SZDL Ljubljana-Rudnik, predsednik ObO SZDL Trbovlje Slavko BORŠTNAR, predsednik ObO SZDL Hrastnik Franc GREŠAK in sekretar ObK ZK Zagorje Vinko KRAMAR-KRIŠTOF. V imenu občinskega odbora SZDL Zagorje ob Savi je poročal tovariš Milan VIDIC, ki so ga na zaključku konference ponovno izvolili za predsednika občinskega odbora SZDL Zagorje. Na V. kongresu SZDL Slovenije bodo zastopali članstvo SZDL zagorske občine: Magda LEKŠE-MALOVRH, Anica HRIBAR, Stane KRAMAR, Milan GARANTINI, Jože BRAČUN, Ivan ROGLIČ in Milan VIDIC.

Že samo poročilo občinskega odbora SZDL Zagorje ob Savi za letno konferenco je ugotovilo, da je bilo letošnje leto zelo plodno v politični dejavnosti Socialistične zveze delovnih ljudi zagorske občine. V tem času so v Zagorju izročili svojemu namenu nov Delavski dom in nekaj drugih objektov družbenega standarda.

Občinski odbor SZDL je skušal skozi vse leto, zlasti še pa po V. kongresu SZDL Jugoslavije, usmerjati celotno politično življenje v občini, kar je opravil preko najrazličnejših posvetovanj, razgovorov, sej, plenumov in podobno.

Kakor že omenjeno, je bila v ospredju skrbi občinskega odbora SZDL zavzetost za izpolnjevanje gospodarskih nalog. Tako je občinski odbor SZDL redno sodeloval z delavskimi sveti in upravnimi odbori zagorskih gospodarskih organizacij ter še posebej na pokongresni konferenci opozoril zagorske gospodarske organizacije na nekatere dolžnosti, ki jih imajo pri sestavljanju osnutkov petletnih perspektivnih načrtov gospodarskega razvoja.

Stalno skrb je posvečal občinski odbor SZDL skozi vse leto delu organov družbenega upravljanja. V zagorski občini deluje preko 22 organov družbenega upravljanja, v katerih dela skoraj 800 državljanov. Sestav teh organov je sicer precej raznolik. Vendar je treba poudariti, da se v nekaterih teh organov člani že več let niso menjali, vključevanje mladih v organe je pa tudi nezadovoljivo. Poudariti velja, da je treba mehanizem družbene samouprave nenehno izpopolnjevati, ga krepiti in vsebinsko tako obogatiti, da bo dajal take rezultate, ki jih naš razgibani čas zahteva.

Razumljivo je, da si razvitega komunalnega sistema ni mogoče zamišljati brez dejavnosti organov družbene samouprave in je prav zato dal. V. kongres SZDL Jugoslavije tolikšen poudarek kvalitetnemu delu teh organov. Prav vsem so znane slabosti dela organov družbene samouprave, tako pogosta površnost obravnavanja določenih zadev; sklepanje, ki se kaj rado prepušča v izvrševanje aparatu; neprihajanje na seje, kar dostikrat terja dvakratno ali celo trikratno sklicevanje sej; obravnavanje malenkosti in podobno. Še bolj nevaren je pojav, da nekateri organi družbene samouprave dvomijo sami v koristnost dela, namesto da bi s poglobljenim delom prišla njihova vloga do veljave. Najslabše je pa to, da ponekod odnosi med člani organov družbene samouprave s posameznimi aparati niso takšni, kot bi morali biti in zato delo šepa.

Razumljivo je, da v tako kratkem sestavku ni mogoče nanizati vsaj najvažnejših misli, ki jih je navedel občinski odbor SZDL v poročilu, ki so ga že pred konferenco prejeli izvoljeni delegati in misli predsednika občinskega odbora SZDL Zagorje Milana Vidica, ki jih je povedal na konferenci. Zlasti je še poudaril potrebo, da se več govori o odnosih, o socialistično družbeno ekonomskih odnosih med ljudmi, ker zanemarjanje tega vprašanja lahko povzroči določen zastoj. Menil je tudi, da je treba razvijati tak mehanizem družbenega upravljanja, da bodo neposredni proizvajalci vse bolj soodločali o vseh važnejših vprašanjih in da je treba posvetiti vso pozornost vključevanju mladih ljudi v organe in izobraževanju mladih ljudi. Potem, ko je govoril tovariš Vidic o stimulativnejših oblikah nagrajevanja in o uvanjanju ekonomskih enot ter o pripravah na ustanavljanje obratnih delavskih svetov pri rudniku rjavega premoga, se je dotaknil še zborov volivcev, dela in problemov stanovanjskih skupnosti, našega socialističnega človeka in dela društev v zagorski občini. (Na nekatere ugotovitve poročil in razprave se bomo zaradi aktualnosti povrnili še v prihodnjih številkah.)

V razpravi je sodelovalo 14 delegatov in gostov, med njimi tudi sekretar občinskega komiteja ZK Zagorje Vinko Kramar-Krištof in članica centralnega komiteja ZKS in okrajnega odbora SZDL Ljubljana Mima Zupančič, ki je zlasti podčrtala, da je konferenca v celoti spoznala, da je tempo razvoja odvisen od samih državljanov. Pri vsem tem ne gre pozabiti na skrb za človeka – je poudarila tovarišica Zupančičeva – o kateri je precej govorilo že samo poročilo, nadalje tovariši v razpravi.

Delegati so izvolili na zaključku konference sedem delegatov, ki bodo zastopali članstvo Socialistične zveze zagorske občine na bližnjem V. kongresu SZDL Slovenije. Izvoljen je bil tudi nov 41-članski odbor občinske organizacije Socialistične zveze Zagorje in 5-članski nadzorni odbor. Namesto dosedanjega predsedstva občinskega odbora SZDL je bil izvoljen 15-članski izvršni odbor občinske organizacije Socialistične zveze Zagorje. Za predsednika občinske organizacije SZDL Zagorje je bil ponovno izvoljen Milan Vidic, za podpredsednika Jože Bračun, za sekretarja Magda Lekše-Malovrh in za blagajnika Erna Ule. (ma)

7 dni po svetu

DE GAULLOV OBISK V ALŽIRIJI

Nič kaj prijazno niso te dni sprejeli voditelja francoske države De Gaulla v Alžiriji, kjer se mudi na obisku, da bi pridobil tamkajšnje ultraše za svoje bolj popustljive načrte o Alžiriji, ki so pa še vedno nesprejemljivi za Alžirce. De Gaulle ne obljublja Alžiriji niti take svobode, kot jo je pred kratkim dal neodvisni državi Mavretaniji. De Gaullov obisk v Alžiriji spremljajo detonacije, spopadi, granate in solzilni plini.

EDVARD KARDELJ NA OBISKU V KAIRU

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta FLRJ Edvard Kardelj se mudi na osemdnevnem obisku v ZAR. Namen tega uradnega obiska je predvsem, še bolj poglobiti prijateljske stike med obema državama.

KOČA POPOVIČ ODPOTOVAL V NEW YORK

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je 10. decembra odpotoval v New York, kjer bo v OZN sodeloval v razpravi o položaju v Kongu.

POSLANICA PREDSEDNIKA TITA

Predsednik FLRJ Josip Broz Tito je poslal osebne poslanice šefom držav in vlad nekaterih prijateljskih dežel, in sicer v zvezi s skrajno zaskrbljujočim razvojem v Kongu v zadnjih dneh. Te poslanice so bile poslane predsedniku Gane Kvame Nkrumahu, predsedniku Gvineje Seku Tureju, etiopskemu cesarju Haile Selasiju, predsedniku vlade Indije Džavaharlu Nehru, predsedniku Indonezije Ahmedu Sukarnu in predsedniku ZAR Gamalu Abdel Naserju.

OZN POSTALA ORODJE IMPERIALIZMA

ZAR je sklenila odpoklicati svoj padalski bataljon iz sestava mednarodnih sil. Po pisanju kairskega časnika ne opravičuje prav nič prisotnosti bataljona ZAR v sestavu sil OZN, ker so Združeni narodi postali instrument, ki služi imperializmu.

LAGAILLARDU ODVZETA POSLANSKA IMUNITETA

Poslancu Pierru Lagaillardu, voditelju januarskega upora alžirskih ekstremistov in glavnemu protagonistu »procesa barikad«, ki trenutno teče v Parizu, so odvzeli poslansko imuniteto.

Od 1. januarja 1961 ekonomske enote v STT

V Strojni tovarni v Trbovljah imajo pripravljeno za prehod na obračunavanje po ekonomskih enotah. Po temeljitem proučavanju in razpravah o tem vprašanju so se odločili, da bo v tovarni 25 ekonomskih enot, in sicer 8 ekonomskih enot osnovne dejavnosti, 7 enot pomožne dejavnosti in 10 proračunskih ekonomskih enot. V podjetju so že določili vodje ekonomskih enot, zčrpno proučili uredbo nagrajevanja po enoti proizvoda, tako da je vse pripravljeno, da pričnejo z redno uvedbo teh enot s 1. januarjem 1961.

TEDNIKOV OKVIR

Ob 42-letnici smrti Ivana Cankarja

»Vrhnika, prečuden kraj! V mehkem domotožju mi koprni srce ob mislih nate. Kdo te je videl z bedečimi očmi, kdo te je spoznal? Šli so mimo, videli so bele ceste, bele hiše in šli so dalje. Jaz pa sem ti pogledal v obraz kakor ljubljenemu dekletu in zdaj je vse moje srce bolno po tebi ...«, neznansko mehka bolečina je v vsaki izmed teh besed velikega umetnika. Otožnost vračanja in odhajanja. Bolečina ... sama bolečina. Toda vsaka bolečina mora roditi biser – sicer ni iskrena. Iz nje je vstala biserna ogrlica naše moderne – našega simbolizma. Podoba vrhniškega Klanca se je razpela čez bedo naših ljudi tistih dni in podoba hlapca Jerneja je postala podoba osveščanja našega mladega proletariata – podoba socialnega revolucionarja. Pa mati in domovina; tista domovina, o kateri se je toliko govorilo in ob kateri so si polnili denarnice ... vse to je Cankarjevo in naše. Da naše. Nihče, nikdar ne bi zmogel tega – zmogel je Cankar, zmogel zato, ker je iskal lepoto in resnico, da je spoznal grobo brezdajnost (Petkovškov obraz).

V tistih jesenskih dneh, leto za »Podobami iz sanj«, za tistimi bolečimi podobami »ko se je kompanija sunkoma zaokrenila ter se napotila s čvrstimi koraki v meglo navzdol. Pred njo pa je jezdil gospod stotnik; visoko iznad megle se je dvigal njegov črn plašč«, je odšel – za Murnom in Kettejem ... Toda iz leta v leto se vrača – vrača s svojimi Hlapci, z Jernejem in Lepo Vido ... se vrača s svojo veliko bolečino in ostaja v nas.

BOJAN NABOR

LETOŠNJE PRAZNOVANJE NOVOLETNE JELKE

Združimo vse sile

Kaj malo časa nas še loči od letošnjega praznovanja novoletne jelke. V vseh štirih zasavskih občinah so v ta namen postavili pripravljalne odbore ter so že pripravljeni programi, ki bodo v dneh praznovanja novoletne jelke nudili našim najmlajšim obilo veselja.

Nedvomno je izvedba praznovanja novoletne jelke stvar nas vseh in je zgrešena misel, da so za pripravo odgovorna samo vodstva društev prijateljev mladine, pa morda še šole in občinski odbori Socialistične zveze. Ne, to je praznik nas vseh in je zato naša naloga, da vsi po svojih močeh pripomoremo, da bo letošnje praznovanje takšno kot doslej še nikoli.

Odločili smo se, da otrok ne bomo več obdarovali po kolektivih. To pa predvsem zaradi tega, ker bi večji kolektiv, kot na primer Rudnik Trbovlje-Hrastnik, ako bi hotel obdariti vse otroke, potreboval v ta namen znatne denarne vsote, medtem ko bi kak manjši kolektiv, kjer imajo za obdaritev samo nekaj otrok, to mnogo laže izvedel. S tem bi seveda delali samo razlike pri obdaritvi naših najmlajših, do česar pa ne sme priti. Zato je bilo sklenjeno ,naj bodo prireditve letošnje novoletne jelke v okviru skupnosti, delovni kolektivi naših podjetij pa naj sredstva, ki so jih namenili v ta namen, prispevajo v skupni fond. Le tako bomo dosegli, da bodo otroci obdarovani enako in zadovoljivo. Gre torej, kakor že poudarjeno, za to, da vsa razpoložljiva sredstva združimo in obdarovanje naših najmlajših pripravimo v okviru šolskih skupnosti, in to predvsem s praktičnimi darili, s katerimi bomo olajšali in nudili pomoč pri pouku temu ali onemu otroku. Zgleden primer za to obdaritev daje na primer kolektiv Cementarne Trbovlje, ki je prevzel patronat nad šolo v Čečah. Njegova praksa se na šoli zelo dobro obnese.

Dosedanje priprave na ta praznik pa kažejo, da nekateri kolektivi še vedno mislijo na star način obdarovanja in hočejo z njim nadaljevati, ki je sicer odraz dobre volje kolektivov ,nuditi svojim otrokom kar največje veselje, vendar je nujno priporočljivo, da se ta navada opusti, ker v sosednem podjetju morda finančno ne bodo zmogli takšne obdaritve – otroci se bodo pa prizadeto čudili, kako to, da v podjetju, v katerem delajo njihovi očetje ,niso pripravili takega praznovanja novoletne jelke in obdaritve kot v sosednem.

Iz tega razloga naj se torej raje vsa sredstva, zbrana v ta namen v tem ali onem podjetju, združijo in dajo v denarni ali kaki drugi praktični obliki tej ali oni šoli. Ostala sredstva bodo pa odbori za praznovanje novoletne jelke razdelili v obliki malih daril na samem praznovanju, ki bo po vseh šolah in domovih Svobod in prosvetnih društev.

Kakor že omenjeno, je praznovanje novoletne jelke stvar nas vseh in je zato prav, da jo skupno pripravimo takšno, da bodo imeli naši otroci ob tem prazniku tako veselje, kot jim ga želimo vsi.

Vso skrb pa naj posvetijo v bližnjih dneh temu vprašanju tudi naša trgovska podjetja, da bodo imela na razpolago zadosti potrebnega blaga, saj postaja novoletna jelka vse bolj in bolj naš družinski praznik. Vsi lahko mnogo pripomoremo, da bo ta praznik res praznik nas vseh.

Čas praznovanja se naglo bliža, zato še enkrat – proč s starimi navadami. Združimo se vsi, da bodo vsi naši malčki brez izjeme resnično veseli novoletne jelke. Vsem tistim, ki mislijo, da bi »napravili še kar po starem«, je treba povedati, da je naš skupen namen dovolj jasno obrazložen in da v tem pogledu ne more biti kakšnih izjem in odstopanj. Sklenili smo, da pripravimo vsem našim malčkom ob novoletni jelki prijetno presenečenje in da ne smemo razočarati prav nobenega otroka, sicer bi bil namen te naše lepe vsakoletne prireditve zgrešen.

In še to: dejali smo, da postaja novoletna jelka vse bolj in bolj družinski praznik, zato je naloga naših staršev, da v okviru svojih možnosti pripravijo otrokom veselje tudi doma. Praznujmo torej Silvestrovo v krogu družin in takrat pripravimo našim najmlajšim radostne ure. Pripraviti našim otrokom čim prijetnejše praznovanje ob vstopu v novo leto, bo prav gotovo naše najlepše zadoščenje, kar bo še bolj poživilo naše razpoloženje in vneslo v vsako družino zadovoljstvo in veselje, pa bodisi to še v tako skromnem obsegu.

SŠ.

TELEGRAMI

HRASTNIK. – Na zadnji seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Hrastniku so ponovno izvolili za podpredsednika občinskega ljudskega odbora Hrastnik tovariša Ferčija Milerja.

TRBOVLJE. – Pri Podlesniku v Zgornjih Trbovljah bodo danes odprli samopostrežno trgovino, ki bo prva te vrste v Trbovljah. Uredilo in opremilo je trgovino trgovsko podjetje »Prvi junij« iz Trbovelj.

ZAGORJE OB SAVI. – V ponedeljek je bila v Zagorju seja upravnega odbora Občinske zveze za telesno vzgojo, na kateri so razpravljali o nekaterih organizacijskih vprašanjih in dodelili društvom nekaj denarnih sredstev.

LITIJA. – Litijski občinski ljudski odbor je potrdil sklep občnega zbora Kmetijsko-gozdarske poslovne zveze Litija, da preide le-ta s 1. decembrom v redno likvidacijo. Imenovali so tudi likvidacijsko komisijo in likvidatorja.

HRASTNIK. – Na 18. seji občinskega zbora, 21. seji zbora proizvajalcev in na 15. skupni seji obeh zborov občinskega ljudskega obora Hrastnik so odborniki poslušali poročilo o delu občinskega ljudskega odbora Hrastnik ja obdobje julij 1959–1960, poročilo tajnika o delu uprave občinskega ljudskega odbora Hrastnik za isto obdobje in poročilo občinskega sodnika za prekrške.

TRBOVLJE. – Še ta mesec bo začel v Trbovljah izhajati Informativni bilten, ki bo izhajal občasno in opozarjal na vse važnejše sklepe in naloge občinskega komiteja ZK, občinskega odbora SZDL in drugih.

ZAGORJE OB SAVI. – Na območju zagorske občine je trenutno okrog šestdeset društev in društvenih organizacij, ki vključujejo blizu 8500 članov.

LITIJA. – V Litiji je občinski ljudski odbor razrešil upravni odbor Zavoda za zaposlovanje dela in imenoval svet, za predsednika pa Ignaca Gradiška.

TRBOVLJE. – V ponedeljek je bila tu seja občinskega ljudskega odbora, na kateri so razpravljali o delu Elektro Trbovlje, o poslovanju Komunale Trbovlje, o stanju v šolstvu ter sprejeli več važnih sklepov in odlokov.

ZAGORJE OB SAVI. – V razpravi na občinski konferenci organizacije Socialistične zveze v Zagorju ob Savi so predlagali, da naj bi občinski sindikalni svet skupaj z zborom proizvajalcev sklical vsaj dvakrat na leto konferenco organov delavskega samoupravljanja. Pobudo velja vsekakor pozdraviti.

TRBOVLJE. – Gledališka sekcija DPD Svobode-Center iz Trbovelj je priredila v soboto, 10. decembra, v mali dvorani Delavskega doma v Trbovljah v klubski obliki Cankarjev večer. Večer so ponovili v ponedeljek v klubu Svobode II v Zgornjih Trbovljah.

ZAGORJE OB SAVI. – Literarni klub zagorske Svobode je pripravil zadnjo sredo v stekleni dvorani Delavskega doma literarni večer mladinskega pisatelja Josipa Ribičiča.

NAŠI BORCI SO VEDNO PRIPRAVLJENI, ČE BO POTREBNO ČUVATI NAŠE MEJE PO VSEH ENOTAH IN TUDI ŠIROM PO JUGOSLAVIJI SE PRIPRAVLJAJO PO MESTIH IN NASELJIH, DA PROSLAVIJO 22. DECEMBER, DAN JLA, KO SE JE PRED 19 LETI USTANOVILA V VASI RUDO JLA. LETOŠNJE LETO PRAZNUJEMO OBLETNICO USTANOVITVE JLA IN 22. DECEMBER V ZNAMENJU 15. OBLETNICE OSVOBODITVE IN V ZNAMENJU PRIPRAV ZA PROSLAVLJANJE 20. LETNICE REVOLUCIJE.

VREME

od 15. do 25. decembra

Še vedno nestalno vreme s pogostimi padavinami, vendar to pot pretežno v obliki snega.

Posebno močne snežne padavine se pričakujejo okrog 22. decembra.

Padec temperature globoko pod ničlo se pričakuje okrog 18, a po 21. decembru postopno topleje, vendar južnega vremena ni pričakovati.

Dr. V. M.

KONFERENCA ORGANIZACIJE SZDL LITIJSKE OBČINE BO V JANUARJU 1961

Da bi bili vsi delavni

Ker bo občinska konferenca organizacije Socialistične zveze litijske občine v januarju prihodnjega leta, smo obiskali predsednika občinskega odbora SZDL tovariša Staneta Volka in ga zaprosili, naj v razgovoru naniza za naše bralce nekaj najvažnejših nalog organizacije Socialistične zveze litijske občine v prihodnjem obdobju.

Tovariš Volk je v razgovoru poudaril, da se bo moral občinski odbor ZSDL v prihodnje predvsem bolj poglobiti v gospodarske probleme in delati za socialistično preobrazbo vasi. V litijski občini je sedaj v teku akcija za združitev vseh kmetijskih zadrug z območja litijske občine v eno samo, ekonomsko močnejšo, kmetijsko zadrugo. Prebivalci nekaterih vasi so kazali sicer odpor proti združevanju kmetijskih zadrug in so trdili na primer, da v prihodnje ne bo več takega stika med kmeti in kmetijsko zadrugo. Zato so na seji komisije za vas občinskega odbora SZDL Litija predlagali, naj bi se v krajih, kjer so bile doslej kmetijske zadruge, uredili zadružni obrati oziroma poslovne enote, ki bi imele svoj zadružni svet. Mehanizacija kmetijske zadruge bi bila decentralizirana, po potrebi bi se pa stroji usmerjali na obrat, ki bi jih najbolj potreboval. Za vse te obrate bi vodili ločeno knjigovodstvo. Kot že doslej, naj bi pa bila pri kmetijski zadrugi tudi v prihodnje hranilna služba.

Zadružna kmetijska zadruga bo imela tudi večjo možnost investiranja in najemanja kreditov. Prav tako bo lahko povečala površine, ki so v pogodbenem sodelovanju, dobila in primerno stimulirala več strokovnega kadra, imela več možnosti za pravočasen nakup zadostnih količin reprodukcijskega materiala, itd. Pri kmetijski zadrugi bi v prihodnje obstajal osrednji zadružni svet, ki bi vsklajeval vse interese posameznih krajevnih (oziroma poslovnih ali obratnih) zadružnih svetov. Pri kmetijski zadrugi bo pa še ustanovljen gozdarski obrat. Omenimo naj še, da bodo pri kmetijski zadrugi osnovali tudi zadružni kombinat in ji priključili še kmetijstko posestvo Ponoviče-Grmače, ki je premajhen obrat in sam nima najboljših možnosti za najetje posojil in za zagotovitev potrebnega strokovnotehničnega kadra.

Med najvažnejše naloge organizacije Socialistične zveze v litijski občini sodi v prihodnjem obdobju vsekakor tudi aktivizacija članstva SZDL za probleme krajevne samouprave. Na zadnjih letnih konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze so bile izvoljene nekatere sekcije krajevnih organizacij. Sekcije še niso zaživele, kljub temu so bile pa metode dela sekcij ugodno sprejete, ker so člani Socialistične zveze uvideli, da so danes vse možnosti, da se bodo v sekcijah lahko seznanili z vprašanji in jih kasneje tudi proučevali, ki zanimajo njih same. Konference krajevnih organizacij so zlasti ustanovile sekcije za komunalna vprašanja, za vzgojna vprašanja in v industrijskih središčih (Litija, Šmartno) za družbeno upravljanje, itd. Opaziti je tudi, da krajevni odbori še nimajo konkretnega področja dela. Sestajajo se, ko se pojavijo določeni problemi, večkrat jih pa ne morejo rešiti, ker nimajo na voljo finančnih sredstev. Zato se je občinski odbor SZDL že zavzel, da bi litijski občinski ljudski odbor dodelil krajevnim odborom nekaj sredstev, s katerimi bi krajevni odbori potem samostojno razpolagali.

V prihodnje je treba nadalje več razpravljati o vprašanju otroškega varstva in o možnostih, da bi v poletnem času tudi na vasi organizirali začasne varstvene ustanove (predvsem za predšolske otroke). Na območju Gabrovke in Primskovega bo treba rešiti nekaj primerov slabega socialnega stanja družin zaradi vdajanja alkoholu (šmarnica). Dogaja se, da sta oče in mati kronična pijanca in navajata k pijančevanju še otroke. Zato bo treba najti oblike in možnosti, kako te ljudi odvrniti od pijančevanja.

V Litiji in Šmartnem bo treba bolj zainteresirati članstvo SZDL za reševanje določenih vprašanj. Ker žive že v prilično urejenih razmerah, ne vidijo problemov ali pa se za njihovo rešitev ne zanimajo. To je opaziti zlasti še v delu društev in društvenih organizacij. Prav društva in društvene organizacije v teh krajih niso najbolj delavne, kljub temu da imajo vse pogoje za uspešno delo (dovolj kadra in urejene materialne pogoje). V teh krajih bo treba tudi poživiti delo stanovanjskih skupnosti in izvoliti v odbore take tovariše in tovarišice, ki bodo tudi delali in se zaniamli za probleme.

Vse bolj pa stopa v ospredje tudi vprašanje prostorov za krajevne organizacije SZDL. Ponekod so člani novoizvoljenih odborov ta problem že rešili, pri ostalih krajevnih organizacijah ga bo pa treba čimprej urediti. Občinski odbor SZDL Litija bo v prihodnjem letu skupaj z ostalimi oblastnimi in političnimi organi ustvaril več možnosti, da pridejo tudi okoliški kraji do televizijskih sprejemnikov. Tudi ti bodo pomagali k socialistični preobrazbi vasi, hkrati pa vzgajali in spodbujali ljudi na vasi za družbeno aktivnost in delo.

(ma)

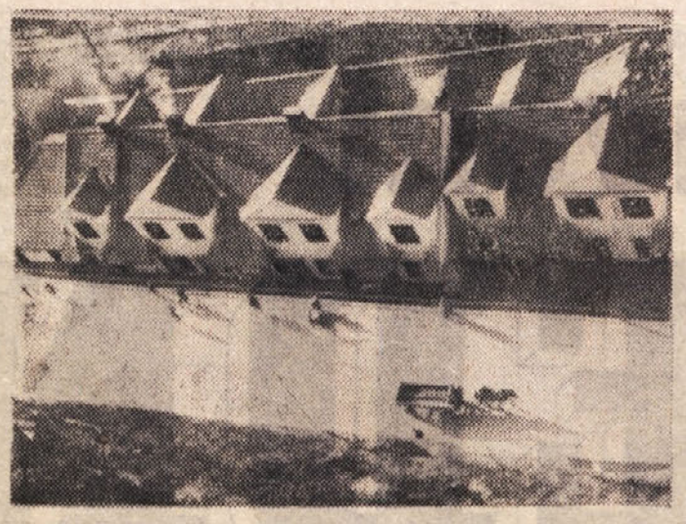

ZIMSKO DOPOLDNE V ZAGORJU

V HRASTNIKU SO SE POGOVORILI O PRIPRAVAH NA PRAZNOVANJE 20-LETNICE VSTAJE JUGOSLOVANSKIH NARODOV

Predsednik občinskega odbora SZDL Hrastnik Franc Grešak je sklical prejšnji teden sestanek s predstavniki društev in organizacij, na katerem so se navzoči pogovorili o pripravah na praznovanje 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov. Sklenili so, da se bodo spet sešli v januarju prihodnjega leta. Zastopniki društev in organizacij bodo tedaj že prinesli na sestanek izdelane programe praznovanja.

V Hrastniku bodo pričeli s proslavljanjem 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov 27. aprila in zaključili praznovanje 29. novembra 1961. (ma)

PRIČETEK MLADINSKE POLITIČNE ŠOLE V TRBOVLJAH

K že tako razviti izobraževalni dejavnosti v trboveljski občini se je z dvema oddelkoma priključila tudi mladinska politična šola, ki je pričela z delom 1. oziroma 2. t. m.

Kot rečeno, bodo v dveh oddelkih mladi funkcionarji LMS obiskovali večerno politično šolo, ki bo obravnavala aktualna gospodarsko-politična vprašanja, katera izobrazba jim je potrebna pri vsakdanjem delu.

V I. oddelek so se vključili predvsem mlajši kadri, medtem ko bodo II. oddelek obiskovali mladinski aktivisti z dokajšnjimi izkušnjami pri delu in ki so šolo že obiskovali preteklo sezono.

Program šole je izdelala ideološka komisija občinskega komiteja LMS Trbovlje ob sodelovanju krajevne Delavske univerze, ki je tudi preskrbela ustrezen predavateljski kader.

Šola bo trajala do meseca aprila 1961 in bo vanjo vključenih okrog 80 mladinskih političnih delavcev.

V PODJETJU »ELEKTRO TRBOVLJE«

Mnogo načrtov

Podjetje »Elektro-Trbovlje« je v prvih desetih mesecih letos ustvarilo že 296 milijonov din celotnega dohodka in tako doseglo 87 odst. letnega plana realizacije. Ko je bilo podjetje pred sedmimi leti ustanovljeno, je imelo samo za 349 milijonov din osnovnih sredstev, ob koncu oktobra letos jih je imelo pa že za 1.326,000.000 din. Ta podatek zgovorno priča o napredku podjetja po osamosvojitvi.

Podjetje je še posebej v letošnjem letu razvilo živahno gradbeno dejavnost. Tako je gradilo oziroma še gradi trafo postajo na kolodvoru Trbovlje, daljnovod 10 kV Bevško — kolodvor Trbovlje, trafo postajo v Okrogarjevi koloniji v Zagorju, daljnovod 10 kV RTP Trbovlje—RTP Zagorje, kablovod in odvodno celico v Toplicah v Zagorju, trafo postajo na tovornem kolodvoru v Trbovljah, trafo postajo Možina v Hrastniku, daljnovod 10 kV Steklarna—Možina v Hrastniku trafo postajo 35 kV Jagnjenica — bloki v Radečah, trafo postajo v Potoški vasi v Zagorju, daljnovod 10 kV Gorica—Potoška vas v Zagorju, trafo postajo blok III v Zagorju s priključkom, kablovod 1 kV Možina — kolodvor v Hrastniku; rekonstruira nizkonapetostno omrežje, preurejuje trafo postajo 10 kV in opravlja nižanje in ozemljitve daljnovodov in ostalega električnega omrežja. Za ta dela ter za nakup aparatov in elektro opreme je podjetje porabilo 123 milijonov din. Podjetje je iz lastnih sredstev prispevalo za ta dela nad 93 milijonov din, ostalo pa so prispevala podjetja, oziroma je podjetje najelo posojilo.

»Elektro-Trbovlje« urejuje letos v Trbovljah novo živosrebrno javno razsvetljavo od Dimnika do Kurnika. Dela bodo končana do konca decembra. Za to razsvetljavo je Komunala naredila betonske podstavke, podjetje »Elektro-Trbovlje« je pa kupilo vso potrebno opremo in izvršuje potrebna dela.

Za izboljšanje uslužnostne dejavnosti v elektro stroki v trboveljski občini bo podjetje do konca leta ustanovilo v Trbovljah moderno opremljeno poslovalnico Elekro-radio servis za popravilo vseh vrst gospodinjskih, obrtnih in kmetijskih električnih strojev in naprav. Podobne servise bodo v prihodnjih letih ustanovili še v Hrastniku, v Zagorju in v Radečah.

Za odpravo tesnih grl pri razdeljevanju eletkrične energije bodo v naslednjih treh letih zgradili nekaj ključnih objektov. Predvsem bo treba napraviti tri nove razdelilne transformatorske postaje 35-10 kV v Hrastniku, Zagorju in Radečah. Dokončno bo treba opremiti 35-10 kV razdelilno trafo postajo v Trbovljah. Za povezavo teh objektov bo treba zgraditi 35 in 10 kV daljnovode. Za obnovitev in rekonstrukcijo mestnega električnega omrežja pa bo treba v Zasavju v prihodnjih dveh letih investirati najmanj 60 milijonov din.

Zaradi večanja osnovne in stranske dejavnosti podjetja že razmišljajo v njem o gradnji potrebnih stanovanjskih, obratnih in poslovnih stavb. Tako bodo v naslednjih letih zgradili v Trbovljah 19-stanovanjski blok in poslovno zgradbo, obratno-stanovanjski zgradbi v Zagorju in Hrastniku ter manjšo stavbo s poslovnimi prostori in stanovanji v Radečah.

24. DECEMBER

Praznik litijske občine

Že nekaj let praznujejo prebivalci litijske občine 24. decembra občinski praznik v spomin na borbo partizanov z nadmočnim nemškim sovražnikom v noči od 24. na 25. december 1941. leta.

Prireditve ob letošnjem litijskem občinskem prazniku bodo od 18. do 24. decembra. — Tako bo v nedeljo, 18. decembra, v Litiji gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane. V ponedeljek, 19. decembra, bodo po vseh delovnih kolektivih slavnostne seje delavskih svetov. V torek, 20. decembra, bo v Litiji javna mladinska quiz oddaja »Sekunde tečejo«, na kateri bodo sodelovali mladinci in mladinke litijske in šmarske osemletne šole; odgovarjali bodo na vprašanja s petih področij. ZROP občine Litija in delavsko prosvetno društvo Svoboda pripravljata za sredo, 21. decembra, zvečer proslavo dneva Jugoslovanske ljudske armade. V četrtek, 22. decembra, bo v Litiji šahovsko tekmovanje, ki ga bo pripravil občinski Svet Svobod in prosvetnih društev. V petek, 23. decembra, bodo v Šmartnem pri Litiji izročili namenu novo kino dvorano (ki so jo uredili z izdatno pomočjo delovnega kolektiva Tovarne usnja in krzna) in odprli trgovski lokal Tovarne usnja in krzna iz Šmartna pri Litiji.

Praznovanje obč. praznika bodo zaključili v soboto, 24. decembra. Ob 16. uri bo javna slavnostna seja litijskega občinskega ljudskega odbora v sejni sobi v Zadružnem domu v Litiji. Ob 17. uri bodo odprli novo poslopje Komunalne banke in Zavoda za socialno zavarovanje. Ob 18. uri se bo pa predstavila občinstvu dramska skupina delavsko prosvetnega društva Svoboda Litija, ki bo zaključila praznovanje letošnjega litijskega občinskega praznika. (ma)

KONFERENCA ORGANIZACIJE ZK V SPLOŠNEM GRADBENEM PODJETJU

Na konferenci osnovne organizacije ZK Splošnega gradbenega podjetja v Hrastniku so kritično ocenili dosedanje delo, opozorili na nepravilnosti, ki se pojavljajo, in sprejeli potrebne sklepe za nadaljnje delo organizacije. Med najvažnejšimi je vsekakor sklep, da bodo v podjetju v najkrajšem času ustanovili mladinsko organizacijo. Upravni odbor je že sklenil, da dodeli in opremi za potrebe mladinske dejavnosti eno sobo.

V SOBOTO IN V NEDELJO V TRBOVLJAH IN V HRASTNIKU OBČINSKI KONFERENCI ORGANIZACIJE SOCIALISTIČNE ZVEZE

V ljubljanskem okraju so te dni konference občinskih organizacij Socialistične zveze. V Zasavju je bila prva občinska konferenca v nedeljo v Zagorju ob Savi, v soboto 17. decembra, bo konferenca občinske organizacije SZDL v Trbovljah, v nedeljo, 18. decembra, pa v Hrastniku. Kot poročamo na drugem mestu, bo konferenca SZDL litijske občine januarja prihodnjega leta.

SEMINAR ZA ARMATURNE RISARJE V INVESTICIJSKEM BIROJU

Glede na potrebo po usposabljanju armaturnih tehničnih risarjev se je delavski svet Investicijskega biroja v Trbovljah odločil za organizacijo takega tečaja. Organizacijska izvedba tečaja je bila zaupana Delavski univerzi v kraju, v okviru njenega oddelka za strokovno izobraževanje.

Tečaj obiskuje deset slušateljev, ki se bodo usposobili na tem zelo zahtevnem področju oziroma se specializirali za določeno vejo tehničnega risanja.

MARLJIVI ZAGORSKI APNARJI SO ŽE

18. novembra

IZPOLNILI LETNI PROIZVODNI NAČRT

V zadnjem času vse pogosteje poročamo, da prizadevni zasavski proizvajalci predčasno dosegajo letne proizvodne načrte. Med tiste zasavske delovne kolektive, ki so že v novembru izpolnili letni plan, sodi tudi Industrija gradbenega materiala v Zagorju ob Savi. Ta pomemben delovni uspeh je dosegel delovni kolektiv zagorske Industrije gradbenega materiala že dne 18. novembra; do konca novembra so v tej gospodarski organizaciji nažgali že 51.491 ton apna (ali 1491 ton apna več kakor je predvideval proizvodni načrt). Računajo, da bodo do konca decembra nažgali še toliko apna, da bodo dosegli rekordno proizvodnjo, žganega apna — blizu 54.000 ton.

K doseženemu delovnemu uspehu kolektivu Industrije gradbenega materiala tudi naše čestitke. (ma)

LEP PRIMER POŠTENJA

Pretekli teden se je nekaj tovarišev iz Radeč mudilo v Hrastniku. Po kratkem oddihu v gostišču tamkajšnjega Partizana so plačali račun in odšli. Ko so bili oddaljeni od gostišča že dobrih sto metrov, je za njimi vsa zasopla pritekla natakarica, neka starejša tovarišica z vprašanjem, če je mogoče kdo izmed njih izgubil stodinarski bankovec. In res je eden izmed te družbe pogrešal ta znesek. Zahvalili so se in odšli naprej — natakarica (Bila je to tov. Zorčičeva) je pa odhitela nazaj v lokal. -ik-

V ZASAVJU USTANAVLJAJO

Občinske komunalne banke

Politično družbeni razvoj zadnjih let, ki vedno bolj postavlja v ospredje komuno kot osnovno celico celotnega družbeno gospodarskega dogajanja določenega področja, je našel svoj vpliv že v sedanji obliki bančne organizacije. Komunalna banka Ljubljana, ki je doslej zajemala celotno področje ljubljanskega okraja, je imela 16 podružnic (med drugim tudi v Litiji, Zagorju ob Savi, Trbovljah in Hrastniku) in je pri vseh svojih poslovnih enotah uvedla upravne odbore, na katere je prenesla znaten del upravnih pristojnosti.

Upravni odbori podružnic so pokazali že doslej veliko iniciativnost na vseh področjih dela; redno so spremljali gospodarsko problematiko svojih področij in zlasti še skrbeli za tesno sodelovanje med občinskimi ljudskimi odbori in komunalnimi bankami. Z dosedanjim večanjem in uveljavljanjem pomena upravnih odborov podružnic so se v skladu z vedno bolj rastočo in pomembnejšo vlogo občin ustvarjali pogoji za nadaljnjo decentralizacijo banke ter za postopno osamosvojitev dosedanjih podružnic komunalne banke v samostojne občinske komunalne banke.

Upravni odbor komunalne banke Ljubljana je na seji dne 12. novembra sklenil predlagati okrajnemu ljudskemu odboru Ljubljana, da se Komunalna banka Ljubljana kot okrajna banka ukine, občinski ljudski odbori naj pa namesto dosedanjih podružnic Komunalne banke Ljubljana ustanovijo **občinske komunalne banke.** — Občinska ljudska odbora Litija in Hrastnik sta na sejah obeh zborov dne 6. decembra kot prva občinska ljudska odbora v Zasavju ustanovila samostojni občinski komunalni banki za področje občin Litija in Hrastnik. (ma)

ŠTUDIJ KARDELJEVE KNJIGE »SOCIALIZEM IN VOJNA«

Ideološka komisija občinskega komiteja ZK in Delavske univerze v Trbovljah sta organizirali zelo obširen program predavanj iz gradiva Kardeljeve knjige »Socializem in vojna«. Predavanja so že bila za osnovne organizacije na rudniku ter za širši krog poslušalcev v Trbovljah II in v Zasavju. Naslednji teden bodo predavanja še na ostalih področjih.

OBLJUBO SO IZPOLNILI

Kolektiv Strojne tovarne v Trbovljah je nekaj dni pred dnevom republike, in sicer teden dni prej izpolnil zadano si obljubo, da bo letošnji povečani proizvodni plan izvršil do praznika republike. Za izpolnitev te naloge se je zavzel celoten kolektiv tovarne, sedaj pa bije bitko, da preseže svojo družbeno nalogo do konca leta za ca. 10 odstotkov.

Na kratko po domovini

BODOČE INVESTICIJE — 1

Novi perspektivni plan gospodarskega razvoja naše države za prihodnjih 5 let predvideva investicijski predlog, po katerem naj se uresniči najhitreje mogoči porast proizvodnje ter se zagotovi vsklajeni in nepretrgani razvoj gospodarstva za daljše obdobje. Vse investicije v osnovne in obratne sklade naj bi znašale v prihodnjih petih letih 8.015 milijard dinarjev ali povprečno letno okrog 1.600 milijard.

PRVIKRAT HRANILNE VLOGE VIŠJE KOT KREDIT — 2

Hranilne vloge jugoslovanskih državljanov so bile letos prvikrat večje kot pa potrošniški krediti. Od meseca januarja do oktobra t. l. so se povečale hranilne vloge v primerjavi z lanskim decembrom za dobrih 17 milijard dinarjev, potrošniški krediti pa samo za 7 milijard. Po zapiskih Narodne banke je zdaj v državi 2,072.000 vlagateljev ali za dobrih 340 več kot lani.

27 VAGONOV SLADKORNE PESE Z DVEH HEKTAROV — 3

V kmečki obdelovalni zadrugi »Sava Cvetković« v Dragocvetu pri Svetozarevem so dosegli največji pridelek sladkorne pese v Jugoslaviji. Z dveh hektarov njiv so dobili 27 vagonov te industrijske rastline. Zadruga si je s tem pridobila pravico do 10 milijonov dinarjev nagrade v tekmovanju za rekordne hektarske donose.

GOBAVEC V NIŠU — 4

Kakor poročajo iz Niša, je v okoliški vasi Devica zbolel kmet M. M. za gobavostjo in ga nobena zdravstvena ustanova noče sprejeti na zdravljenje. Vsi poskusi dr. Corića, da bi bolnika sprejeli na zdravljenje, so bili doslej brezuspešni. Tako prizadeti kmet še vedno čaka, kam ga bodo poslali na zdravljenje.

IZPLAČEVANJE NOVOLETNIH NAGRAD — 5

Novoletna nagrada v višini enomesečne neto plače, ki jo bodo po sklepu Zveznega izvršnega sveta dobili delavci in uslužbenci, zaposleni v državnih organizacijah, zajema razen osnovne plače še položajno plačo in posebne dokladе, kolikor jih posamezni uslužbenci prejemajo.

NOVA TOVARNA V PULJU — 6

V Pulju so v teku priprave za začetek gradnje nove tovarne za montažne elemente iz siporeza, vrste lahkega betona. Sredi 1962 naj bi bila končana prva etapa gradnje te tovarne, ki jo bodo delali po licenci švedske firme »Sipirex«.

NAD 8 MILIJONOV KILOGRAMOV SLADKORJA — 7

Letošnja kampanja za predelavo sladkorne pese v Tovarni sladkorja »Četrti november« je pri kraju. V 65 dneh so v tovarni predelali nekaj nad 6.000 vagonov sladkorne pese in napravili skoraj 8,200.000 kg sladkorja ter 2,400.000 kg melase in suhih rezancev.

PO SVETU

Kri na Alžirskih ulicah

Prejšnji petek je predsednik francoske republike general de Gaulle odpotoval na obisk v Alžirijo. Del francoskega tiska je temu potovanju pripisoval namen, da prepriča kapetane francoskega ekspedicijskega zbora — polkovniki in generali so baje že prepričani — v koristnost njegove politike »alžirske Alžirije«. Skratka, ko je general de Gaulle prispel v Alžir, so ga pozdravili francoski skrajneži z demonstracijami, iz Pariza pa je skoraj sočasno prispela vest, da so glavni obtoženci s »procesa barikad«, z Lagaillardom na čelu, pobegnili v Španijo, kjer se že sumljivo dolgo mudi general Salan, vojaški voditelj francoskih skrajnežev, ki so proti »alžirski Alžiriji« generala de Gaulla in za »francosko Alžirijo«. V nedeljo pa je prišlo najhujše!

Na izzivanja francoskih kolonistov po arabskem delu mesta Alžira, kjer so izzivali Alžirce z vzklikanjem proti de Gaullu in za »francosko Alžirijo«, je prišlo do spopadov, ki so prerasli v velike demonstracije Alžircev. Le-ti so vzklikali »Alžirski Alžiriji«, Alžirski osvobodilni fronti in posamič tudi generalu de Gaullu. Razvili so tudi prapore alžirskega osvobodilnega gibanja.

Francoske obasti ob tem niso vedele storiti ničesar koristnejšega kot to, da so poslale nad manifestante padalce, ki so streljali, toda ne na francoske skrajneže, ki so kričali proti predsedniku republike, marveč proti Alžircem, ki so ponavljali geslo o »alžirski Alžiriji«, to je geslo, katerega avtor je prav predsednik republike.

Na tlaku alžirskih ulic je obležalo veliko mrtvih; uradno poročilo govori o nekaj desetinah, zasebna poročila in poročila FLN govore o več sto. Kri postreljenih Alžircev je še bolj poglobila prepad, ki zija med Francijo in Alžirijo. Prav v tem času pa je general de Gaulle dal izjavo, zelo optimistično izjavo:

»Morda ni več daleč čas, ko bo vznikla »alžirska Alžirija« in ko bo zavladal mir.«

Kako si je predsednik francoske republike to zamislil, v okolju kakršno trenutno je v Alžiriji, ni znano. (Demonstracije in spopadi so bili tudi v mestu Oran in Constantine). Vsekakor pa prav noben element ne opravičuje njegovega optimizma glede meglenega in nejasnega načrta, ki ga razen njega samega nihče ne podpira.

»Alžirska Alžirija!« Kaj to pomeni? Vsak si to tolmači po svoje. V mislih generala de Gaulla gre za »republiko«, razdeljeno po verskih in narodnostnih principih na arabski in evropski del. V arabskem bi si upravljali Alžirci (v najslabšem primeru — s francoskega stališča — bi lahko sodelovali tudi predstavniki FLN,) v evropskem pa francoski oziroma evropski naseljenci, kajti večina jih je, nekaj generacij nazaj, iz Španije in Italije. Alžirci tudi tisti, ki so do zadnjega upali, da bo mogoče najti kakšen kompromis s Francozi, pa si zamišljajo »Alžirsko Alžirijo« kot popolnoma neodvisno republiko, suvereno državo, ki bo potem, s stališča popolne suverenosti določala svoj odnos do Francije in do drugih držav. Niti slišati pa nočejo o de Gaullovi verziji »alžirske republike«, ker bi to pomenilo, razkosati deželo po verskih in narodnostnih načelih in pripraviti teren za odcepitev najbogatejših delov, ki jih naseljujejo Evropejci, oziroma evropski naseljenci, ki jih je približno en milijon, poleg devet milijonov Alžircev.

Francoska armada nima nobenega interesa na »alžirski Alžiriji«, pa četudi gre za de Gaullovo verzijo, kajti vojna se s tem ne bi končala; vojna, ki bi jo kljub temu morali voditi, pa bi ne dala za rezultat »francoske Alžirije«, ki je že od začetka vojne proklamirani cilj francoskih naseljencev in armade.

Referendum, ki ga je general de Gaulle razpisal za 8. januar glede tega, ali se francoski in alžirski narod strinjata glede njegove politike v Alžiriji, je torej brezpomemben. Alžirsko osvobodilno gibanje ga odkrito zavrača kot trik, ki naj samo še bolj skali vode, v Franciji sami pa se nihče ne navdušuje zanj.

Nasprotno, istočasno z vestmi o velikem pokolu, ki so ga zagrešili padalci na alžirskih ulicah, so prišla tudi poročila iz Madrida: od tam sta skrivnostno izginila general Salan in glavni obtoženec s »procesa barikad« Lagaillarde; politični krogi v španski prestolnici jima pripisujejo, da pripravljata ustanovitev vlade »francoske Alžirije«.

Kaj bi to pomenilo v konkretni praksi, če bi do tega res prišlo? »Vlada« bi nedvomno zagrozila Parizu z odcepitvijo in Pariz bi v takem primeru — o tem skoraj ne more biti dvoma glede na dosedanjo prakso zadnjih treh let — še enkrat popustil pred grožnjo tistega, kar je uradno samo »eden od departementov republike«. Tragika sedanjega položaja v Franciji in generala de Gaulla je v tem, da se naslanja na sile, ki so mu odrekle pokorščino in ga izsiljujejo, zavrača pa podporo, ki bi mu jo bila pripravljena nuditi francoska levica, če bi bil pripravljen karkoli konkretnega ukreniti za politično rešitev alžirske krize; v ta sklop pa seveda sodi tudi energičen nastop proti vsem desničarjem in proti delu visokih oficirjev, ki se že danes obnašajo tako, kot da bi tvorili državo v državi.

PIONIRJI IN MLADINCI SO PISALI NALOGE O TEDNU VARNOSTI

Neprevidnost ni pogum!

V tednu varnosti v občini Trbovlje so bile številne prireditve, ki so opozarjale delovne ljudi na potrebo previdnosti. Uspela razstava v Delavskem domu ter druge prireditve so doprinesle precejšen delež k opominjanju na to, da je treba delovnega človeka povsod in z vsemi sredstvi zaščititi. Občinska komisija HTZ Trbovlje je pa razpisala tudi natečaj za najboljše spisne naloge o »Tednu varnosti«. Pri tem so sodelovali učenci osemletke Ivana Cankarja in Alojza Hohkrauta v kraju. Med vsemi spisi je komisija izbrala 11 najboljših in jih primerno nagradila. Najboljši spis objavljamo.

Med najboljšimi sta bila Andrej Bekeš in Dušan Jordan, katerima slede: Sonja Zakrajšek, Marjanca Škerbic, Jurček Drnovšek, Marjana Potekev iz šole Ivana Cankarja ter Marija Zupanc, Nada Lamberger, Dada Baloh, Anica Bolte in Marta Izgoršek iz šole Alojza Hohkrauta.

Vsem nagrajencem so bila podeljena darila v ponedeljek, 5. decembra, v Delavskem domu. Tudi mi jim čestitamo, da bi naši najmlajši tudi v bodoče tako vestno in pazljivo spremljali napore in želje naše celotne skupnosti za varnost delovnega človeka.

(Najboljša naloga)

Vsako leto so v tednu varnosti predavanja in razstave. Trboveljski pionirji smo gledali film o varnosti na cesti in razstavo v Delavskem domu.

Pri delu se zgodi mnogo nesreč, predvsem zaradi neprevidnosti. Delavci v industriji morajo pogosto nositi zaščitna očala, previdni morajo biti pri električnih strojih itd.

V modernem gospodinjstvu imamo tudi že mnogo električnih aparatov, zato je treba paziti, da je v redu hišna električna napeljava. Priključne žice morajo biti dobro izolirane. Gospodinja mora električni aparat vključiti in izključiti tako, da ne potegne za žico, temveč da prime za vtikalo. Ko gre od doma, mora vedno pogledati, če so vse električne napeljave izklopljene.

Pri gradbenih delih morajo imeti delavci zgrajen oder z ograjo, da ne padejo z višine na pločnik. Pri delu ne smejo biti vinjeni.

Na cestah je vedno več motornih vozil. Šoferji morajo dobro poznati prometna znamenja in predpise, pešci pa morajo tudi upoštevati pravila za varen promet. Zato moramo vedno paziti, da prečkamo cesto šele potem, ko smo se prepričali, da je prehod čez njo prost in varen.

Za varnost ne zadošča samo to, da prirejamo razna predavanja itd. Za varnost mora skrbeti vsak posameznik.

Neprevidnost ni pogum!

Pionirji bomo z lepim vedenjem ter pravilnim zadržanjem in spoznavanjem prometnih predpisov preprečevali nesreče.

Andrej Bekeš in Dušan Jordan, 5 e razred

SPREJEM PIONIRJEV V MLADINSKO ORGANIZACIJO V SEVNICI-RADNO

18. november je bil za nas pionirje, sedaj že mladince, največji in najvažnejši dogodek, kar smo jih doživeli v vseh osmih šolskih letih. Sprejeli smo bili v mladinsko organizacijo. Ta dan smo obljubili, da hočemo biti dobri graditelji socialistične domovine.

Tisti, ki smo vedeli, da bomo sprejeti v organizacijo Ljudske mladine, smo se z vnemo pripravljali na ta trenutek. Že od začetka šolskega leta smo imeli vsak torek sestanek pod vodstvom tovariša Zgajnarja in predsednika mladinske organizacije tovariša Jožeta Teraža. Na sestankih smo pripravljali razne načrte in vse tudi rešili. Lepo nam je uspel izlet v neznano in dobili smo nalogo, da zbiramo divji kostanj. Akcija nam je lepo uspela. Zadnje dni smo se pa pripravljali na sprejem v Ljudsko mladino Slovenije. Učenci osmih razredov smo dobili nalogo, da pripravimo vse potrebno za čimlepši sprejem.

Po končanih pripravah smo pa bili tudi veseli da bomo lahko pod pionirsko zastavo sneli z ramen rdeče rutice in stopili kot mladinci pod mladinsko zastavo. Vsak se je zavedal, da je član Ljudske mladine lahko samo tisti, ki se zaveda da bo mogel opravljati vse naloge organizacije.

Prišel je za nas najbolj slovesen trnutek, ki smo se ga že vsi veselili. Dali smo zaobljubo, da hočemo postati dobri mladinci, da bomo redno plačevali članarino in da bomo vsem mlajšim pionirjem za zgled in dobri tovariši. Oddali smo pionirske rutice in sprejeli mladinsko knjižico.

Nato smo zasedli svoja mesta ter dobili malico, mladi harmonikarji so nam pa zaigrali, da smo bili vsi v veselem razpoloženju.

Radostni smo se vračali domov in vsakdo je vedel, da je postal mladinec in s tem nov graditelj socialistične domovine s tovarišem Titom na čelu.

ZARODEK CENTRA ZA IZREDNI VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJ V TRBOVLJAH

DANI SO VSI POGOJI

Izobraževalna dejavnost v trboveljski občini je tako razvita, da so dani vsi pogoji za formiranje Centra za izredni visokošolski študij.

Nadvse razveseljiv je vpis slušateljev, in sicer za izredni študij tako na višjih šolah kot na Univerzi.

Samo za Višjo komercialno šolo v Mariboru se je vpisalo 20 slušateljev. Le-ti so formirali svojo sekcijo pri Društvu ekonomistov, ki bo skupno z Delavsko univerzo v kraju organizirala pripravljalne seminarje za tekoče izpite, in sicer v prvi vrsti za matematiko in nemški jezik in morda kasneje tudi za politično ekonomijo in podobno.

Število slušateljev na Univerzi in ostalih višjih šolah v Ljubljani bi pa vsekakor moralo dati osnovo za formiranje rednega centra, ki bi deloval v okviru Delavske univerze, katera je letos organizacijsko postala center izobraževalne dejavnosti na vseh področjih v komuni.

Izredni slušatelji bi bili zelo hvaležni za to pobudo in bi center odigral lahko nadvse koristno vlogo za izreden študij. Prepotrebna bi bila tudi sama iniciativa šolskih organov na Univerzi in drugih višjih šolah kakor tudi od samih slušateljev, ki to pomoč vsekakor potrebujejo. Gre samo za organizacijsko izvedbo in težnjo predavateljskega kadra visokih šol, da bi nudil pomoč izrednim slušateljem, kakor to dela kader in vodstvo višje komercialne šole v Mariboru, katerim so vsi slušatelji zelo hvaležni.

T.

NAPLAČILA ZA NOVA STANOVANJA

Proti pričakovanju se je v občini Trbovlje zelo dobro obnesel vpis vnaprejšnjih vplačil za nova stanovanja in pravico nanje. Na Rudniku Trbovlje - Hrastnik so že pred meseci opravili vpis naplačil za nova stanovanja in so se taki naplačniki že vselili pred 29. novembrom v Trbovljah v 40 novih stanovanj, v Hrastniku pa tudi 40 stanovanj. Med vsemi kraji v Sloveniji se je ta način zelo dobro obnesel pri trboveljsko-hrastniškem rudniku, kjer so se pravilno lotili tega dela. Podjetje je že objavilo plačila za stanovanjsko pravico v hišah, ki se zidajo v Trbovljah in Hrastniku in bodo vseljiva prihodnje leto. Teh bo 120. Pravico na naplačilo imajo vsi, ki so v delovnem razmerju z Rudnikom. Naplačilo znaša 100 tisoč dinarjev in se lahko vplača takoj, prav tako, po tudi v obrokih, vendar vsaj dan pred vselitvijo v novo stanovanje. Prednost teh vplačil je v tem, da se lahko vplačajo v denarju ali pa v bonih.

Za to vrsto naplačil je opaziti med kolektivom Rudnika Trbovlje - Hrastnik veliko zanimanje in tudi pripravljenost, ker je v interesu vseh, da se zgradi čimveč novih stanovanj.

HRASTNIŠKA ŠOLA NA LOGU TUDI ČAKA NA DOGRADITEV

SKLAD ZA POSPEŠEVANJE DEJAVNOSTI ZA PREDVAJANJE FILMOV

Pri ObLO Trbovlje so ustanovili poseben sklad, čigar namen je služiti izboljšanju obstoječih naprav za predvajanje filmov v vseh treh kinematografih v občini. V Trbovljah posluje kot samostojen zavod Kino Delavski dom, Kino Svoboda Trbovlje II ter Kino Svoboda-Zasavje. Vsi trije kinematografi bodo v letošnjem letu vplačali poseben 5-odstoten občinski davek, ki bo vrgel približno 1,000.000 dinarjev. Namen ustanovitve tega fonda je, da bodo posamezni kinematografi najeli iz njega posojilo za določeno dobo let.

RAZPIS partizanskega pohoda

»OB ŽICI OKUPIRANE LJUBLJANE« ZA LETO 1961

Okrajni odbor Zveze borcev NOV Ljubljana razpisuje ob sodelovanju Ljudske mladine Slovenije, Zveze prijateljev mladine Slovenije in Atletske zveze Slovenije v spomin na herojsko Ljubljano v letih okupacije in v počastitev 20. obletnice pričetka oborožene vstaje jugoslovanskih narodov

partizanski pohod

»OB ŽICI OKUPIRANE LJUBLJANE« za leto 1961

Množični partizanski marš za moške, ženske in mešane ekipe pionirskih odredov in mladinskih aktivov bo 27. aprila 1961, štafete, mali maraton in tekmovalna pobuda za moške in ženske ekipe pa 7. maja 1961.

Odbor za partizanski pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« za leto 1961 bo izdal posebne prijavne obrazce, ki bodo dostavljeni do 28. februarja 1961 vsem osnovnim družbenim in strokovnim organizacijam, odredom predvojaške vzgoje, šolam ter enotam Ljudske milice in Jugoslovanske ljudske armade na področju Ljudske republike Slovenije. Prireditelj bo poskrbel, da bodo do omenjenega roka prijavni obrazci na razpolago tudi vsem organizacijam, odredom, šolam in enotam na področju ostalih jugoslovanskih ljudskih republik.

Pravilno izpolnjene prijave sprejema:

Odbor za partizanski pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« za leto 1961, Tekmovalna komisija, Ljubljana, Resljeva cesta 9, soba 29.

Rok za pošiljanje prijav za kategorije množičnega partizanskega marša za moške, ženske in mešane ekipe pionirskih odredov in mladinskih aktivov je 15. april 1961.

Rok za pošiljanje priglasitev za vse kategorije, ki bodo tekmovale 7. maja 1961, je 25. april 1961.

Po tekmovanju 7. maja 1961 bo ob 18. uri zbor vseh tekmovalcev na Centralnem stadionu ob Titovi cesti, kjer bo slovesna proglasitev zmagovalcev.

Žrebanje kuponov za praktična darila bo na slavnostni akademiji v proslavo dneva mladosti, 25. maja 1961, v Ljubljani.

Delovna zmaga trboveljskih smučarjev

Trboveljski smučarji so nam že poznani po svoji prizadevnosti. Pod njihovega vztrajnega dela je gotovo lep napredek v kvaliteti, ki je preteklo sezono društvu že utrla pot med najkvalitetnejša moštva v Sloveniji. Razen tega je lanska sezona pokazala lepe uspehe pri razvoju množičnega smučanja, zlasti med mladino.

Seveda so pa pri svojem delu naleteli na skoro nepremostljive ovire. Za kvalitetno smučanje dandanes ne zadostuje več samo sneg in smuči — (in seveda tudi nekdo, ki bi ta dva osnovna elementa pametno izkoristil.) Nenehne priprave skozi vse leto zahtevajo vedno več dela, ko pa so smučišča pokrita s snegom, zaživijo z vsemi razpoložljivimi silami, da tako izkoristimo dragocen čas, namenjen praktičnim vadbam, učenju, tekmovanjem, propagandnim prireditvam itd.

Da, dela je toliko, da zaradi kratko odmerjenega časa in naravnih zaprek vsako živo sezono precej zamudijo. Tekmovalci se zato pojavijo na prvih tekmovanjih dosti slabše pripravljeni kot njihovi tekmeci. Sicer vsako leto absolvirajo nekajmesečni suhi trening v tekmovalnici in na terenu, toda to je v primerjavi z ostalo večino smučarjev v Sloveniji, ki imajo ta čas za sabo že gotovo lepo število kilometrov na snegu, bore malo. In prav zato rezultati trboveljskih smučarjev, doseženi na raznih tekmovanjih v konkurenci kvalitetnih tekmovalcev, niso povsem realni. Toda kljub prednosti ostalih, zlasti gorenjskih tekmovalcev, so Zasavci dosegli zavidljive uspehe. To pa je dokaz velike požrtvovalnosti.

No, in prav tu se je med mnogimi problemi pred upravnim odborom SD Trbovlje porajal res velik problem — kako našim tekmovalcem in naraščaju omogočiti čim več treninga na snegu. Seveda je to vprašanje tesno povezano z naravnimi pogoji, in kar je še najbolj pereče — s finančnimi problemi. No, in ravno tu se pravzaprav pričenja naša današnja reportaža, ki naj bi bila namenjena predvsem veliki delovni zmagi — majhnega kolektiva.

Že pred leti so marljivi smučarji zgradili na Kumu vlečnico, ki naj bi pripomogla k njihovem napredku. Žal pa ta naprava zaradi tehničnih ovir ni zadostila svojemu namenu. Zato si je odbor na vso moč prizadeval, da za svoje člane oskrbi drugo, primerno mehanizacijo. Začelo se je pred približno dvemi leti. Našli so primeren prostor, in za ljudi takega kova, kot so trboveljski smučarji, ki z veseljem zgrabijo za delo, je bilo to že dovolj. Ne bi vam našteval podrobnosti, niti ne neprilik, ki so dan za dnem otežkočale delo. Toda kljub temu so vztrajno nadaljevale delo in ob letošnjem dnevu republike, ko smo po vsej naši domovini praznovali velike delovne zmage — je stekla tudi žičnica — vlečnica na Partizanskem vrhu. Ta dan sem se pridružil ekipi, ki se je namenila na delovišče, da tam, opravi zadnja dela. Vreme ni bilo najbolj primerno, toda moje znance (skoro sami smučarski funkcionarji so bili med njimi) to ni prav nič motilo. V svoji vnemi so pozabili na blato, dež, mraz. Toda tudi jaz sem na vse neprilike skorajda pozabil, ko smo se pod takimi pogoji prebili po kolovozu na znano strmo planjavo severozahodnega dela Javorja, tik nad vasico Lenart. Tako, na levi je postavljena pogonska postaja, od nje napete vrvi do prvih in drugih nosilcev — ostali se izgubljajo nekje visoko v z meglo zastrti strmini. Poznejši ogled in pojasnila so mi dala naslednje tehnične podatke: vlečnica je dolga okrog 400 m, od pogonske do povratne postaje je postavljenih 9 nosilcev vrvi in bo premagala višinsko razliko okrog 160 m. Računska kapaciteta je 120 ljudi na uro. Ob žičnici je postavljena slalom proga, dolga 600 m z višinsko razliko 150 m, razen nje pa še proga za veleslalom z dolžino 1200 m in 200 m višinske razlike. Tore; to so številke, ki pa povedo samo del tistega, kar človek občuti ob pogledu, in povsem razumljivo je bilo veliko veselje vseh, ko je nočno gorsko tišino prvič prekinil ropot pogonskega motorja, vrv je stekla in so se prva sidra srečno vračala preko vseh nosilnih kolutov, obratne postaje za sedaj še ne obremenjene, nazaj do pogonske postaje. Da, vlečnica deluje, in vsi, ki so v to delo vložili nemalo truda so s tem dobili prvo zadoščenje.

— Žičnica je postavljena na zelo primernem kraju, so pripovedovali fantje, »saj se tu prvi sneg drži vedno skoro do maja. (Po 29. nov. so že letos imeli smučarji dva intenzivna treninga na snegu, kar je tudi dokaj za dobro izbran kraj — op. pisca.) Dela je bilo res precej, saj smo smučarji opravili več kot 1200 udarniških ur. Škoda, da nam vsi mlajši niso priskočili na pomoč. Veseli smo pa pomoči drugih, še posebno knapovske številke 6 obrata Trbovlje, ki se je prav po knapovsko zagrizla v strmino in tako so luknje za nosilne drogove kar hitro nastale. Nadalje smo hvaležni ključavničarjem, strugarjem in varilcem iz obrata SRD, električarjem elektroobrata, Rudniku Cementarni in Strojni tovarni ki so nam z uslugami pripomogli do tega velikega uspeha. — Fantje neradi govorijo o sebi, toda nedvomno ima največ zaslug za to tov. Janez Verbič, seveda so pa z gradnjo povezana še imena, kot so Ocepek, Bevk, Lanišnik, Gačnik D., Ulrih, Čvar in druga. Morda sem na koga pozabil? Sicer je pa vsakdo, ki je količkaj pripomogel, lahko ponosen na svoje delo ter za nenehno skrb za razvoj kvalitete naših smučarjev in zasluži vso pohvalo.

(—ko)

PRED PRAZNIKOM JLA

Mi smo ponosni na svojo armado

(NAGRADNI SPIS TRBOVELJSKE GIMNAZIJE)

Vlak je zateglo zažvižgal. Postaja. V kupé sta vstopila dva moška: mlad fant v vojaški uniformi in star mož. Vojak je nosil velik kovček, vsekakor last sivolasega spremljevalca.

»Kar tjale ga dajte!« je rekel starček vojaku in pokazal na prtljažno polico. Ko je bil kovček na svojem mestu in trebušasta pletenka varno zasidrana pod klopjo, je tudi njen lastnik vzdihujoč sedel.

»Prav lepa hvala za pomoč! O, veste, ko sem bil jaz mlad, sem bil tudi močan,« je dodal. »Te-le roke,« in pokazal je svoje zgarane, trepetajoče roke, »so že marsikaj obrnile.«

Vojak se je nasmehnil.

»Kam pa se peljete? Gotovo daleč?« je bil starček radoveden. Fant ga je pogledal, potem pa odgovoril:

»U Makedoniju.«

»Makedonijo? Jaz imam hčerko tam,« in zgovorni starček je začel na dolgo in na široko pripovedovati. Mladi Makedonec ga je prav verjetno kaj malo razumel.

Sprva me njun pogovor ni zanimal.

»Tudi sina sem imel,« pripoveduje starec.

No, prej je govoril o hčerki, zdaj bo pa o sinu«, sem pomislila.

»Bil je lep, močan dečko. Fant od fare, vam pravim. Partizan je bil, vojak, padel je.«

»I moj otac je pao,« je tiho pripomnil vojak. Čez nekaj časa je dodal: »Sutjeska«.

Pogledal je skozi okno. Tudi starec je umolknil. Prižgal si je »dravo« in se zamišljeno zazrl v kolobarje dima.

»O čem neki premišljuje?« sem se vprašala.

Pogledala sem vojaka. Sanjavo je zrl na mimobežečo pokrajino. Gotovo je mislil na svoje domače: na mater, na brate, sestre, na svojo dekle. Po dolgem času bo spet v njihovem krogu. Mogoče je mislil na očeta.

Spomnila sem se slike iz neke šolske knjige. Nosila in na njih ranjenci: suhi, izmučeni, raztrgani. Pod sliko je pisalo: Sutjeska. Tudi vojakov oče se je boril na Sutjeski. Tam je padel. Veliki gozdovi Zelengore so mu pokopališče.

»On in sin tega starca sta bila dva izmed pionirjev,« sem pričela razmišljati sama pri sebi, »ki so si z voljo in vestjo priborili puško ter s puško in pogumom svobodo narodu.« Bila sta dva med tistimi, ki so dali svoje življenje na žrtvenik domovine. Bila sta delček velike ljudske armade, ki se je porajala v tistih viharnih dneh.

»Zakaj se nisem rodila nekoliko let prej?« se mmenila sama pri sebi. »da bi lahko na lastne oči videla junaštvo tistih dni, ko so naš narod teptali in ga hoteli izbrisati z zemlje, ko se je ta narod golih rok uprl nasilniku in mu zadejal smrtne udarce.«

A drugi jaz v meni je odgovarjal: »Mar ne vidiš spomenikov, sledov revolucije povsod? Na vsakem koraku jih najdeš. Mar nista tudi ta dva, stari, sivolasi mož in fant iz daljnje Makedonije, dva taka živa spomenika? Starec je izgubil sina, fant očeta. Starec se bo kmalu umaknil, fant pa je mlad in bo nadaljeval očetovo delo. Tudi on je zdaj vojak, kot je bil oče. Sin služi vojaški rok v isti armadi kot oče, le da je ta armada zdaj veliko močnejša in veliko bolje opremljena in da ima že slavno preteklost.«

Njegov oče je bil eden izmed tistih, ki so odhajali v gozdove, da si priborijo svoje ideale. Sprva je bil član majhne čete. Ta četa se je večala, nastali so botaljoni, brigade, rodila se je armada; majhna, toda odločna, prekaljena in močna. Vsi od maršala do zadnjega kurirčka so bili sinovi srbskih, hrvatskih, slovenskih, makedonskih in črnogorskih mater. Vsi so imeli pred seboj en sam velik ideal: svobodo doslej zatiranih jugoslovanskih narodov, svobodo delovnega človeka.

Naši armadi pri njenem vzponu niso pomagali kupi denarja, da bi si nakupila orožje in opremo. Orožje si je kupila s krvjo svojih borcev. Sama se je vzdignila s pogumom, odločnostjo in ljubeznijo do domovine, katero je vzela v varstvo.

Preteklost naše armade je slavna. Že mlada armada, komaj rojena iz skupine borbenih proletarcev v zatišju temnih gozdov, v naselju Rudo, se je proslavila z junaštvi.

Starec je vstal. Vojak ga je vprašujoče pogledal.

»To je moja postaja. Izstopil bom.«

Ko je vlak obstal, je vojak pograbil kovček in ga ponesel na veron. Pogledala sem skozi okno. Vojak je stal na stopnicah in se poslavljal od starca. Stiskala sta si roke in se smehljala. Nagnila sem se skozi okno.

»Srečno pot,« sem še slišala reči starca, potem se je vlak premaknil. Hitele smo mimo vasi, prečkali pota in brzeli ob njivah zorečega žita.

»Danes je naša armada močna,« sem razpredala svoje misli dalje. »Na morju, na kopnem in v zraku povsod so naši vojaki v neprestani pripravljenosti, da s svojim življenjem skrbijo za našo varnost.«

Mladi fantje se učijo ravnati z orožjem, razen tega se pa tudi splošno izobražujejo. Marsikateri nepismen pastir s prostranih bosenskih planin se je šele pri vojakih naučil pisati. Naša armada pomaga graditi ceste, železnice, njej gre velika zasluga, da se je v naši državi tako hitro razvila industrija. Daleč od doma spoznavajo fantje tuje kraje, ljudi in njihove običaje. Slovenec in Makedonec, Hrvat in Šiptar si postaneta dobra prijatelja. Narodnostne meje jim ne pomenijo ničesar več. Vsi smo Jugoslovani. Vsi smo člani velike delovne družine.

Jugoslovanska ljudska armada si je po svetu pridobila velik ugled. Čeprav majhna, je vedno upoštevana. Oddelek naših fantov brani mir v armadi Združenih narodov pod vročim puščavskim soncem Sinajskega polotoka, daleč od domovine.

Postaja je ostala za nami. Vojak je stopil k oknu in se naslonil nanj. Spomnila sem se, kako smo pred leti še v osnovni šoli brali neko berilo. Brati smo morali v zboru. Prav dobro mi je še ostal v spominu stavek: — Mi smo ponosni na našo armado.

Vlak je sopihal mimo polj in gozdov. Vojak je gledal skozi okno.

Zaprla sem oči in zazdelo se mi je, ko da kolesa udarjajo v počasnem ritmu:

— Mi smo ponosni na svojo armado.

(PRIPOMBA UREDNIŠTVA: spis je napisala Adela Brunček, dijakinja I.a razreda Gimnazije Trbovlje in je dobila na lanskem natečaju za spise ob obletnici JLA, ki ga je razpisala Prosvetno pedagoška služba OLO Ljubljana, prvo nagrado od Ljubljanske vojaške oblasti.)

LEP JUBILEJ

Rumena garderoba zagorskega Delavskega doma ob četrtkih zaživi. Le-tu se redno shajajo mladi pisci literarnega kluba DPD Svobode Zagorje na svojih »četrtkovih literarnih sestankih ob petih« in zbirajo prispevke za svoje glasilo »Leva — leva«. Toda njihovo delo ni le izdajanje glasila, maverč kažejo pridnost tudi v smeri prireditev, saj so od začetka letošnjega šolskega leta organizirali že dva literarna večera. Na prvem smo lahko osebno spoznali pisatelja prof. Antona Ingolича in se še bolj približali njegovemu romanu »Kje ste, Lamutovi«, v katerem govori o zagorskih izseljencih. Drugi je bil »Literarni večer mladih«, kjer so se predstavili mladi domači literati.

Pred 29. novembrom — našim velikim praznikom, je izšla prva številka IV. letnika glasila Literarnega kluba Zagorje »Leva — leva«. Izhaja vsak poldrugi mesec v šolskem letu, letno pa izide šest številk. Naklada je 400 izvodov.

Na naslovni strani je odtisnjen lesores, ki nam predstavlja zadnjo zeleno jesensko vejico. Ta odtis opravljajo mlade roke pri grafičnem in likovnem krožku na osnovni šoli Toneta Okrogarja pod veščo roko prof. Toneta Leskovška. Nato sledijo pesmi, črtice, reportaže, poročila, pogovor s sodelavci in ob koncu še izvirne šale za razvedrilo.

Še pet številk bo izšlo, kot zagotavljajo, in upati je, da bo šlo uspešno in da se bo sicer že zajeten kup izdane literature ob koncu letošnjega letnika povečal ter z uspehi tudi zadovoljil.

(rap)

Ponovno sta se vzela

Dne 26. p. m. sta po petdesetih letih skupnega življenja ponovno stopila pred matični urad Anton in Gizela Žerko iz Trbovelj, da si zopet obljubita zvestobo.

Ne le zlatoporočenca, temveč vsi sorodniki in sovaščani so ta dan praznovali tako, da jim bo brez dvoma ostal v trajnem spominu. Že na poti do matičnega urada so sovaščani s Kleka priredili zlatoporočencema lep pozdrav, v katerem so ju spomnili na isto pot pred 50 leti in jima zaželeli še mnogo let tako srečnega zakona. Seveda pa ni izostal tudi star običaj »šranganja« ob taki priliki.

Jubilanta sta poznana ne le na Kleku, temveč ju poznajo skoraj vsi Trboveljčani. Tovariš Anton Žerko se je rodil 22. junija 1886. leta na Kleku nad Trbovljami kot sin kmečke družine. Že kot 16-letni fant se je zaposlil pri Rudniku Trbovlje in se začel seznanjati s tegobami delavca – rudarja. Sodeloval je v številnih stavkah trboveljskih rudarjev v boju za delavske pravice. Tovariša Žerka pa ne poznamo le kot dolgoletnega marljivega rudarja, ki je nad 43 let

opravljal različna jamska dela, ampak tudi kot vestnega in dobrega skrbnika svoje družine in kot dolgoletnega člana lovske družine, bil je pa tudi ustanovni član humanega prostovoljnega gasilskega društva na Kleku oziroma njegov prvi poveljnik ter dolgoletni blagajnik.

Kakor on je tudi jubilantka preživela v svoji mladosti naporno življenje. Rodila se je 18. septembra 1888. leta v Padežah pri Laškem in kot hčerka kmečke družine s petero otroki iskala svoj kruh in zaslužek na različnih kmetijah, kasneje se je pa zaposlila kot delavka v nekdanji trboveljski pivovarni.

Življenje, kakršnega sta slavljenca preživljala v stari Jugoslaviji, je terjalo od obeh veliko naporov. S trdim delom in skrajnim varčevanjem sta si zakonca 1926. leta postavila svoj dom na Kleku, ki ga še danes z veseljem urejata. V obeh je bila velikanska energija in vedno vprežena v skrbi dela – saj sta bila na nogah od ranega jutra do poznega večera – sta vendar oba čila in zdrava dosegla svoj veliki praznik – petdesetletnico skupnega življenja.

Res je, da sta v svojem zakonu vzredila le enega otroka, iz katerega se pa razvija že tretji rod in nastaja tako iz njune krvi številno potomstvo, ki jima na stara leta dela prijetno družbo in se jima ni treba bati, da bosta ostala osamljena.

Danes uživata jubilanta že štirinajst let zasluženo pokojnino, ki jo je rudarju Žerku odredila današnja socialistična družba za marljivo in dolgoletno jamsko delo v taki višini, da na stara leta živita oba slavljenca srečno in človeku primerno življenje.

Kot na sedežu ObLO Trbovlje, kjer sta ponovno sklenila svoj zakon, so jima tudi sorodniki in prijatelji, zbrani v domu prosvetnega društva »Tončke Čečeve« na Kleku, ob kozarcu dobre pijače in drugih dobrotah zaželeli še obilo srečnih in zadovoljnih let v skupnem življenju.

Bralci nam pišejo!

RAZVIJA SE KOVINSKO OBRTNO PODJETJE

Pretesni prostori

Obilo kritike je bilo že slišati na račun mladega, razvijajočega se obrtnega kovinskega podjetja v Trbovljah. Sam razvoj tega podjetja je bil tako hiter, da je v njegovih glavnih in tudi v vseh stranskih prostorih, ki delujejo v okviru podjetja »Metalija«, nastalo vprašanje, kako rešiti oziroma razširiti prostorninsko bazo, kajti dosedanji prostori »Metalije« v Globušaku so postali pretesni ter se vsa dejavnost podjetja razvija kar v 8 obratih: ključavničarji v Globušaku, ključavničarji v Gabrskem, kleparji, vodovodni inštalaterji, električarji, elektroobrat Guček, radio delavnica in servis tovarne »Tomos«. Raztresenost teh obratov pa seveda otežkoča delo in njegovo kontrolo.

Uvodoma smo že poudarili, da so bile na račun tega podjetja izrečene razne graje, da namreč v premajhni meri opravlja usluge za široko potrošnjo. Samo v letošnjem letu je podjetje usmerilo svojo dejavnost na usluge, in to pri gradbenem podjetju »Zasavje«, »Ingradu«, Cementarni. Elektrarni Trbovlje pri gradnji tovarne zidakov in še na druge usluge, opravljalo je uslužnostna dela v šolah, vrtcih, na Rudniku ter izredne usluge stanovanjski upravi, hišnim svetom, raznim društvom in ustanovam.

Kapacitete v vseh obratih podjetja so zasedene ter nekateri izmed njih težko izvršujejo vsa naročila.

Del svoje dejavnosti pa podjetje nadalje opravlja v kooperaciji s Strojno tovarno Trbovlje, nekaj pa tudi izven območja občine, kakor na primer za Železarno na Jesenicah, v kateri so se zelo pohvalno izrazili o storitvah trboveljske »Metalije« in z Jesenic prejeli posebno pismeno priznanje.

»Metalija« v Trbovljah ima v perspektivi lepe možnosti za nadaljnji razvoj, treba bi ji bilo samo nekaj malega investicijskih sredstev, drugače pa namerava podjetje razširitev svojih obratov izvršiti prihodnje leto v glavnem z lastnimi sredstvi.

Omenimo še, da bodo z novim letom tudi v tem podjetju prešli na obračunav. po ekonomskih enotah, ki jih bo pet. Iz svojega sestava bo podjetje izločilo radio delavnico, ki bo prešla v servis stanovanjske skupnosti.

Nujno je, da se program bodočega dela »Metalije« prouči še podrobno in omogoči, da ga bo podjetje lahko v celoti izvedlo. Le tedaj bo moglo zadovoljivo reševati vse naloge, ki se postavljajo pred to podjetje.

POČITNIŠKE SKUPNOSTI V TRBOVLJAH

Pri občinskem sindikalnem svetu v Trbovljah je bil pretekli teden razgovor zastopnikov gospodarskih organizacij, ki imajo svoje domove oddiha v Crikvenici.

Namen sestanka je bil formirati počitniško skupnost kolektivov, katerih člani preživljajo svoj oddih v Crikvenici, in sicer da bi se z organizacijo skupne kuhinje, skupnih nakupov hrane in še drugih potreb uspešneje in ceneje organiziral odpočitek v tem kraju. Ta počitniška skupnost bi lahko s smotrno dejavnostjo tudi omogočala popolnejše koriščenje kapacitet skozi daljšo sezono.

Z organizacijo oz. ustanovitvijo take skupnosti za kolektive, ki imajo svoje domove na Rabu, oziroma jih najemajo, bi pa lahko uspešno reševali celoten kompleks organizacije oddiha članov delovnih kolektivov celotne občine, vzporedno pa organizirali medsebojne izmenjave Rab — Crikvenica itd.

Pobudo za formiranje Počitniške skupnosti v Crikvenici je dala komisija za oddih pri občinskem sindikalnem svetu.

ANALIZA IZOBRAŽEVANJA V GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH V TRBOVLJAH

Minuli teden je bil pri občinskem sindikalnem svetu poseben posvet komisije za pošolsko izobraževanje ObSS Trbovlje, na katerem so analizirali izobraževalno dejavnost v gospodarskih organizacijah na področju občine.

Ugotovili so, da je najbolj sistematično organizirano izobraževanje na Rudniku Trbovlje—Hrastnik in v Strojni tovarni in da se temu približujejo tudi v Cementarni, Elektrarni, SGP »Zasavje« ter v Investicijskem biroju. Določene oblike imajo nadalje v Strojnem mizarstvu, podjetju Elektro-Trbovlje in drugod.

Vsebinskim osnovam, danim na seminarjih o načinu planiranja in programiranja izobrazbe, ki sta jih organizirala ObSS in Delavska univerza, so pa v gospodarskih organizacijih posvetili premalo pozornosti.

V zadevi je bilo sklenjeno, da bo občinski sindikalni svet sklical naslednji teden poseben razgovor z zastopniki vseh gospodarskih organizacij, da bi bili programi za leto 1961 pravočasno izdelani. Pri ObSS sodijo, da bo potrebno za prihodnje leto izdelati programe, tako da bodo zajemali tudi celotno sezono 1961—62, da bi na ta način tudi Delavska univerza dobila osnovo za izdelavo svojega programa na podlagi potreb gospodarskih organizacij. T.

Delavni zagorski ribiči

Ob četrti obletnici obstoja samostojne ribiške družine v Zagorju so v Ribniku pri Kisovcu dogradili ribogojni objekt, ki je plod vztrajnega in požrtvovalnega dela športnih ribičev te družine.

Ribogojni objekt sestoji iz dveh bazenov v izmeri 25x2,1 metra. V nje vlaga ribiška družina zarod potočnih in ameriških postrvi — (šarenke), jih s hranjenjem vzgoji do deset centimetrov dolžine ter že za samostojno življenje vlaga v svoje potoke.

Do sedaj so ribiči v teh lastnih bazenih vzgojili 20 tisoč mladic v dolžini od 10 do 15 cm. Prihodnje leto bodo pa v njih vzgojili že 50.000 mladic, največ potočnih postrvi.

Na letošnjem občnem zboru družine so ribiči sklenili ustanoviti mladinsko sekcijo, v kateri bi se mladi ribiči spoznali z vsemi vprašanji ribištva, od vzgoje zaroda do spuščanja v potoke.

V ta namen so zraven bazenov zgradili majhno stavbico, v kateri bodo namestili nekaj valilnikov, ostali del bo pa služil za shranjevanje ribiških potrebščin in inventarja. To delo naj bi pod vodstvom izkušenih starejših ribičev v glavnem opravljala mladinska sekcija. Pri vsej prizadevnosti članstva povzroča družini mnogo škode in težav krivolovstvo, ik je v kraju zelo razširjeno. Stalni čuvaj družine je od svoje nastavitve naznanil sodniku za prekrške osem prestopkov krivolovstva, proti katerim pa le-ta ni uvedel nobenega postopka. Ker se je ta način pokazal kot brezuspešen, je ribiška družina sklenila, da bo vsako prijavo krivolovstva obravnaval disciplinski odbor družine, ki po zakonu krivca lahko kaznuje, drugače pa izroči zadevo rednemu sodišču.

V pomoč čuvaju bo vsak član napravil letno trikratni obvezni obhod vseh potokov, tako da bo vsak dan v letu ob naših vodah tudi športni ribič, ki jih je prvi poklican varovati. V ta namen bo vodstvo ribiške družine na pripravnih mestih naložilo kontrolne knjige, v katerih bo moral vsak član s podpisom potrditi trikratni letni obhod katerega koli potoka na območju te ribiške družine.

Važen sklep občnega zbora ribiške družine je še zgraditev pragov, predvsem v potoku Medija in Kotredežca. Članstvo se je obvezalo, da se bo takoj lotilo prostovoljno tega dela, upravni odbor družine bo pa jelševo drevje ob potokih od lastnikov odkupil.

Vsi člani ribiške družine v Zagorju se zavedajo, da se bodo le z marljivim delom oddolžili skupnosti za bogastvo naših vodá, ki jim je zaupano v varstvo in upravljanje. R. B.

PROSVETNA DEJAVNOST NA IZLAKAH

Prosvetna dejavnost je na Izlakah zelo živahna. Lahko se pohvalimo z delom na kulturnoprosvetnem področju in z delom, ki ne zahteva samo razuma ampak tudi pridnih rok.

V letošnjem letu je bila osnovana na Izlakah tudi šola za starše, za katero se je priglasilo okrog 50 članov. Obiskuje jo okrog 40 ljudi. Prva predavanja so že za nami. Vsi slušatelji so s predavanji zelo zadovoljni.

Klubska sekcija je tudi že sestavila program dela in se prav tako pripravlja. Prvi klubski večer bo zabaven s kulturnim sporedom. Potem pa še slede: glasbeni večer, skladatelj Verdi, — opera Traviata, filmski večer, za gledališkimi kulisami, estetska vzgoja, — kaj je lepo in kaj je kič, zanimivo predavanje o sodobnem političnem svetu, s potovanja po Grčiji (predavanje z diapozitivi), večer za žene, obisk partizanskega kraja.

To bi bil program za prve dni klubskega življenja.

Delo dramske sekcije: ob ustanovitvi mladinskega odra so se odločili za mladinsko pravljično igro »Čarobna paličica«. Brž ko bo ta naštudirana, bomo začeli z dramskim delom.

Torej to je bilo na kratko o delu na kulturnoprosvetnem področju na Izlakah.

Sedaj pa še o delu, ki zahteva pridne roke.

Mnogim je znano, da je ObLO Zagorje podaril našemu društvu kinoaparaturo na normalni trak. Ker pa naša dvorana ne razpolaga s prostorom, kjer bi lahko namestili aparaturo, je društvo primorano zgraditi zanjo poseben prostor — kabino, kar pa zahteva mnogo dela in finančnih sredstev. Spričo okoliščine, da je društvo finančno šibko, smo napravili nabiralno akcijo, glede katere upamo, da bo uspela. Pri tem pa društvo že izraža zahvalo Tovarni elektroporcelana na Izlakah, ki je v ta namen odobrila 300.000 din sredstev v denarju in materialu. Sami delavci, ki so zaposleni, so pa tudi že zbrali lepo vsoto denarja.

Seveda s tem še ni rečeno, da so kriti že vsi stroški. Društvo zato pričakuje tudi razumevanje vaščanov in upa, da bodo, kolikor jim je v moči, akcijo podprli, da bo delo steklo.

Torej prva dela so že v teku in če nam bo vreme naklonjeno, bomo za novoletne praznike že lahko gledali kino predstave na normalni filmski trak — kar so sanje mnogih ljudi na področju Izlak in okolice.

M. Grobljar

Med volivci na Vačah

Ko sem nedavno nedeljo sedela med volivci volilne enote Vače, sem dobila občutek, da so ljudje tega področja živahne narave, da jim ni prav nič vseeno, kako se rešujejo njihova vprašanja. To je bekrat ljudje, ki povedo človeku, kar jih teži, čeprav včasih ni lahko slišati njihove upravičene pripombe.

Na zboru volivcev je bilo razmišljano razširjeno zavarovanje za kmetijske proizvajalce. Zanj je bilo veliko zanimanje med volivci. Ukrep se jim je zdel zelo dober, vendar so bili mnenja, da bi bilo bolje, če bi se uvedlo popolno kmetijsko zavarovanje za vse storitve ter bi se temu primerno povišal prispevek za to zavarovanje.

Sledila je razprava o petletnem perspektivnem planu. Posebno zanimanje je bilo za področje kmetijstva. Volivci so prinesli nekaj predlogov, ki naj bi se dodali v perspektivni plan občine Litija.

Ker je vaški predel živinorejski in sadjarski, bi bilo pametno v kraju urediti obrat za predelavo sadja, ki bi ga organizirali v okviru nove KZ. Glede živinoreje so predlagali, da se uvede odkup mleka s tega področja. Nadalje so govorili o plantažnem nasadu v predelu Vaške gmajne. Tudi za to vprašanje je bilo opaziti veliko zanimanje.

Poseben problem, ob katerem se Vačani že dlje časa ustavljajo, je gospodarski obrat na Vačah. Na to vprašanje je sledilo pojasnilo, da je zadeva v postopku in da je treba samo počakati. Čas prinese svoje.

Ko bi se moral sestanek že zaključiti, se je oglasil še nekdo. In tu je bilo novo vprašanje: kako je z dostavo pošte na Vačah? Povrnili smo se v mislih nazaj v prejšnje čase, ko je bila dostava pošte urejena. Sedaj se pa le-ta dostovlja samo v centru Vač, naselja okrog njih so pa odvisna od slučajnih namenskih poti na pošto na Vačah.

Volivci s področja volilne enote Vače se vprašujejo, kje je vzrok taki dostavi pošte, saj je povsod drugod to vprašanje urejeno, edino na našem območju je takšno stanje. Danica Godec

OSEMLETKA V ŠMARTNEM SE PRIPRAVLJA NA OBČINSKI PRAZNIK

Občina Litija proslavlja od 19. do vključno 24. t. m. svoj občinski praznik. Nanj se pripravljajo tudi učenci osemletke v Šmartnem.

Najprej bodo sodelovali na mladinski oddaji v Litiji — »Quiz — sekunde tečejo«, ki jo pripravlja osnovna šola iz Litije v okviru Svobode. Zanjo sta pripravljeni dve skupini, ki bosta tekmovali z drugimi učenci o kulturi, športu, glasbi, tehniki in važnih političnih dogajanjih.

Učenci šole s pevskim zborom bodo sodelovali tudi pri otvoritvi kino dvorane v Šmartnem. Nanjo čakamo že dalj časa in bo prav gotovo v veliko zadovoljstvo kraju in okolici.

Osrednja šolska proslava bo pa 24. decembra, ko bo sprejem učencev v pionirsko in mladinsko organizacijo (zaradi neizdelane dvorane ga 29. novembra ni bilo). S skupnim sprejemom bodo učenci dokazali pomembnost dela obeh organizacij in medsebojno pomoč. Po sprejemu bo tudi pogostitev učencev.

V tednu praznovanja občinskega praznika bodo nadalje učenci pisali naloge s tematiko NOV. Za te naloge se že pripravljajo — zbirajo podatke po pripovedovanju staršev, znancev in sorodnikov kakor tudi iz časopisov in revij. Najboljši spisi bodo nagrajeni. Prav tako je predvideno zanimivo tekmovanje na televiziji. Petčlanska ekipa bo tekmovala z ekipo iz Litije. Tema tekmovanja: Tehnični pouk in njegov pomen.

Na centralni proslavi občinskega praznika v Litiji bo pa 24. decembra sodeloval mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Cajhna. Pevski zbor je na podobnih slovesnostih v Litiji že večkrat nastopil in vedno dosegel lepe uspehe. *Miloš Djukič*

ZBOR VOLIVCEV-PROIZVAJALCEV V RADEŠKI PAPIRNICI

Pomagati domačemu kraju

Pred dnevi so imeli v radeški Papirnici izredno uspel zbor volivcev proizvajalcev. Veliko število navzočih in zelo dobro poročilo odbornika občinskega ljudskega odbora tovariša Martinška je bilo osnova za živahno razpravo. Proizvajalci so se predvsem zanimali za izvrševanje planskih nalog v drugih podjetjih hrastniške občine in za njihove probleme. Člani delovnega kolektiva so na tem zboru še enkrat potrdili pripravljenost vseh delovnih ljudi v Papirnici, da tovarna po svojih možnostih in v danih pogojih prispeva k splošnemu razvoju domačega kraja. Hkrati s tem pa je bilo poudarjeno, da so vsa podjetja v kraju dolžna in odgovorna za komunalni razvoj, ne pa kot se sedaj dogaja, da se rešitev komunalnih vprašanj v kraju prepušča samo kolektivu Papirnice. Zlasti je važno to poudariti sedaj, ko bo tovarna pričela z rekonstrukcijo svojih naprav in ne bo rapolagala z večjimi sredstvi za gradnjo družbenih objektov.

Nadalje so mnogo razgovarjali o gradnji šole v Radečah. Volivci so zahtevali, naj občinski ljudski odbor najame potreben kredit in takoj prične graditi šolo, ker je problem učilnic zaradi vedno več šolskih otrok v kraju vsak dan bolj kritičen.

Podoben sklep je bil sprejet glede ureditve cestne razsvetljave v Radečah. Razpravljali so nadalje o gradnji ceste Radeče—Papirnica, katero bi začeli graditi že spomladi. Govorili so tudi o pralnici, za katero je največ sredstev dal kolektiv Papirnice, danes se pa ugotavlja, da promet v pralnici ni zadovoljiv. Predlagano je bila naj stanovanjska skupnost v Radečah uredi vprašanje dovoza in vrnitve perila.

Iz celotne razprave je bilo razvidno, da se proizvajalci v Papirnici živo zanimajo za sredstva, ki jih kolektiv tovarne daje na razpolago družbi, hkrati pa, da imajo člani kolektiva predvsem pred očmi razvoj svojega podjetja. —ik—

STATISTIČNA KONTROLA PROIZVODNJE JE POKAZALA DOBRE REZULTATE

Z uvedbo statistične kontrole v Strojni tovarni v Trbovljah bodo dobili v podjetju močno oporo za uvedbo samokontrolo pri izdelavi tovarniških produktov. Statistična kontrola, ki jo bodo uvedli v prvem polletju prihodnjega leta, odpira pot do delovnega mesta tudi nekvalificiranim ženam in ostalim. Statistična kontrola bo slonela na prostovoljni podlagi. Prišli pa bodo v poštev predvsem delavci, ki jim kontrolni listki na strojih že zdaj kažejo najlepše. V tovarni pravijo, da samokontrola lahko postane najbolj dosledna kontrola in da bo tudi to pripomoglo še k boljši izdelavi posameznih artiklov in k večjim proizvodnim uspehom. S. S.

80-191 kliče 02

81-002, ZAGORJE OB SAVI

V sredo, 7. decembra, se je pripetila prometna nesreča na Izlakah nad Zagorjem. Tovornjaku S-4433, ki ga je opravljal Jože Petaver iz Trbovelj, je pripeljal nasproti vinjen mopedist Ignac Majcen iz Zagorja. Mopedista je pred avtobusom zaneslo, da je moral voznik tovornjaka nenadoma zaviti v desno tako, da se je tovornjak prevrnil v jarek. — Vinjeni mopedist je po nezgodi pobegnil.

V četrtek, 8. decembra, se je ob 12.45 pripetila prometna nesreča na Izlakah. Pri srečanju sta osebni avtomobil S-8167, ki ga je vodil Ivan Tome iz Ljubljane in tovornjak S-9936, ki ga je vodil Stanko Bevc iz Ljubljane, trčila, verjetno zaradi tega, ker je voznik osebnega avtomobila vozil preveč po sredini ceste. Na osebnem avtomobilu je za okrog 10.000 dinarjev škode.

V petek, 9. decembra, se je pripetila ob 17.45 prometna nesreča v Kotredežu. Voznik tovornjaka S-9782 Ivan Krumpoh iz Celja je vozil avtomobil iz smeri Jesenovo — Kotredež proti Zagorju. Zaradi preozke in razmočene ceste se je v naselju Kotredež vdrlo cestišče in se je tovornjak prevrnil.

V nedeljo, 11. decembra, je ob 16. uri motorist Ivan Razpotnik iz Zabave pri Mlinšah vozil motorno kolo S-28815 z Izlak proti Zagorju. Ker je bila cesta posuta s predebelim gramozom, je voznik izgubil oblast nad vozilom in padel. Pri tem je bil huje telesno poškodovan.

81-602, HRASTNIK

V četrtek, 8. decembra, je vozil poklicni šofer Drago Rupnik, zaposlen pri Rudniku rjavega premoga Trbovlje—Hrastnik, premog za trgovsko podjetje s tovornjakom S-10223. Tako je pustil tovornjak pred trgovino pri Tovarni kemičnih izdelkov. Ker je pustil vžgan motor, se je v času, ko je šel voznik v trgovino, tovornjak pričel premikati in zdrsnil v bližnji potok Boben.

02, TRBOVLJE

V četrtek, 8. decembra, je Sava med Zagorjem ob Savi in Trbovljami na treh mestih preplavila Zasavsko cesto. Kljub temu je pa voznik tovornjaka S-1847 Zvonko Domačinović vozil tovornjak, na katerem je bilo 1500 litrov mleka za Trbovlje. Dasi je bil opozorjen od službujočega cestarja, naj ne vozi dalje zaradi naraščanja Save, opomina ni upoštevaval. Prva dva preplavljena odseka je srečno prevozil, v tretjem pa je obtičal. Na pomoč so priheiteli gasilci poklicne čete iz Ljubljane in člani Prostovoljnega gasilskega društva Cementarne iz Trbovelj. Vendar kljub prizadevanju v četrtek niso mogli rešiti tovornjaka, pač pa so ga privezali za bližnje drevo.

V soboto, 10. decembra, se je pripetila hujša prometna nesreča ob 22.30 na Ulici 1. junija nasproti Knjigarne na nepreglednem ovinku. Ob tem času je šofer Jože Flajhner vozil avtobus S-24391 iz Zgornjih Trbovelj proti železniški postaji. Pri Knjigarni mu je pripeljal nasproti s preveliko hitrostjo vinjeni voznik Franc Malgaj z osebnim avtomobilom S-15461. Zraven tega je še sekal ovinek in se zaletel v sprednji del avtobusa. Na osebnem avtomobilu je za okrog 250 tisoč dinarjev škode, na avtobusu pa za okrog 50.000 dinarjev.

(Nadaljevanje.) 14

NA DNU PARIZA

Gospod Guepier je bil upokojen oficir širokih pleč in zarjavelega obraza; goste bele lase je imel pristrižene na krtačo. Nekdaj si je v samotnih kolonialnih garnizijah preganjal čas z zbiranjem žuželk in ta navada se mu je razpasla na stara leta v pravo strast. Ker je bil navajen zvijač uporniških kolonialnih plemen, je bilo zelo previden človek in si ni rad nalagal obveznosti.

»Če vam je prav, vas bom plačeval vsak dan sproti. Tako ne boste vezani ne vi ne jaz in se vedno lahko razideva, če ne bova zadovoljna drug z drugim.«

Oj, ti nesrečni hrošči, si je mislil Primož. Tudi nanje se ni mogoče zanesti. Že vnaprej se mi izmikajo kakor muhe enodnevnice.

Vendar se je takoj lotil dela. Dopoldne je hodil v knjižnico, popoldne je pa sestavljal v Guepierovi študijski sobi kartoteko.

Zadnjega aprila zvečer ga je obiskal Louis Tessier.

»Kaj, tukajle prebivate? To pa že ni več po človeško. Zakaj mi niste vsaj povedali, v kakšno luknjo ste se morali zateči, da bi vam pomagal iskati kaj boljšega.«

»Saj ni tako slabo. Kadar dežuje, zaprem lino, drugače pa vdihavam boljši zrak, kakor bi ga v pritličju ali v prvem nadstropju.«

»Kar dobro se znate tolažiti. Ali ste že našli kakšno zaposlitev?«

»Redne ne ker je sedaj tujcem prepovedano. Samo priložnostni zaslužek imam; nekemu gospodu pomagam pri znanstvenem delu.«

»Kakemu profesorju?«

»Ne, upokojenemu oficirju francoske kolonialne vojske.«

»Pa naj še kdo reče, da nimamo izobraženih vojščakov! No, zdaj je pa že čas, da povem, po kaj sem prišel. Ali se ne bi hoteli tudi vi udeležiti sprevoda ‚rdeče fronte'? Jutri je prvi maj in prav bi bilo, da ga praznujete tudi vi, ko ste že zašli med nas, ubogo rajo.«

»Vesel sem, da ste se spomnili name. Ampak — gospodu Guepieru nisem nič povedal, da me jutri ne bo...«

»Oh, stari vojaki niso dlakocepci — vas bo že opravičil.«

*Prvega maja se je Primož res priključil s Tessierom ogromnemu sprevodu pariškega delavstva, ki se je vil po ulicah Rivoli, St. Antoine in Faubourg St. Antoine proti trgu Place des Nations. Neskončne ljudske množice, morje zastav, vihar navdušenja — vse to se mu je živo vtisnilo v spomin, saj je presenetilo celo pariške meščane, ki so dotlej sploh niso zavedali, v kakšno silo je že narasla »rdeča fronta«**

Drugo jutro ga je gospod Guepier precej osorno vprašal:

»Kje ste bili včeraj?«

»Prvomajskega sprevoda sem se udeležil. Prijatelj me je prišel opozorit na proslavo šele v zadnjem trenutku, tako da vas nisem utegnil obvestiti.«

»To je pa že preveč! Tujec, ki ti pride v Francijo politizirat! Kakor da bi naših prekucuhov že ne bilo dovolj. Tak, pritepenci, kakršni ste vi, rovarijo tudi med našimi dobrimi kolonialnimi plemeni. Ven z njimi, in ven z vami. Da se ne prikažete več k meni!«

Primož je stopil na cesto. S hrošči je torej konec; po navadi jih maj prinese, to pot jih je prvi maj vzel!

Odpuščeni ‚zamorec' se je odpravil peš h gospodu Peronnu. Vprašal je za kak drug zaslužek. A kakor nalašč je tudi na ‚zamorskem trgu' nastopila kriza in zgovorni gospodek mu ni obljubil drugega, kakor da mu bo že sporočil, če se bo namerilo zanj kakšno delo.

Kmalu nato je Primož zbolel; v želodcu je začutil neznosne bolečine, ki so ga priklenile na ležišče. Le v daljših presledkih je vstajal in si skuhal na špiritovem kuhalniku juho iz konserve, v katero je nadrobil nekaj prepečenca.

Tretji dan okrog ene je zaslišal na vratih lahno trkanje.

»Noter! je zaklical in ves presenečen zagledal na pragu dekle v delovni halji. Šele čez nekaj trenutkov se je spomnil da je to tista gospodična, ki jo je vsak dan srečaval na stopnicah in včasih spregovoril z njo nekaj besed. Toliko je že vedel, da ji je ime Marcela in da je zaposlena v knjigoveški delavnici tik pod njegovim ‚bunkerjem'.

»Joj, gospodična Marcela!« je vzkliknil Primož in se privzdignil s slamnjače. »Ali ste res vi?«

»Seveda sem. Hišnica me pošilja.«

»Kaj pa se je zgodilo?«

»Nič hudega. Neko pismo je prišlo za vas in ker ne pridete nič po pošto, me je prosila, naj vam pismo jaz nesem gor, da ji prihranim pot.«

»Kako ste ljubezniv! Kakor vidite, imam samo en stol, pa vseeno upam, da boste malo sedli — če vam moj brlog ni preveč zoprn.«

»Kaj bo zoprn — tisto pa res nisem mislila, da stanujete v ropotarnici... No, za hip sedem, da ne boste užaljen. Tule je pismo.«

Primož je položil pismo na zaboj ki mu je nadomeščal posteljno omarico. Dasiravno ga je močno mikalo, da bi ga odprl, se je rajši spustil v pogovor z dekletom, ki je osvetlilo njegovo bivališče, kakor osvetli sončni žarek turobno grobnico.

»Ali ste bolni?« je povzela Marcela.

»Že nekaj dni se res bolj slabo počutim. Pa bo že minilo, samo malo postiti se moram, da si bo želodec opomogel.«

»Kdo vam pa kuha?« se je pozanimala Marcela. »In zdravnika niste nič poklicali?«

»Nič. Iz izkušnje vem, da me bo pozdravila lahka, tekoča hrana, in to si sam pripravim. Nekaj zaloge imam, ker sem računal tudi s takimi nezgodami. Zdravnik bi mi povedal samo to, kar že vem — počivati moram in zaužívati take stvari kakor kakšen dojenček. In vi, gospodična Marcela, kako se vam godi?«

»Hvala, bolna nisem in to je že nekaj.«

»In vaši domači? Vse veselo in zdravo?«

»No, zdravi smo že, samo bolj trda nam prede. Otrok nas je pet, služiva pa samo dva.«

»Kaj va dela vaš oče?«

»Zdaj je brez službe. Prej je bil šef delavnice v avtomobilski tovarni Panhardt Levassor. Ko je predlanskim pomagal organizirati stavko za zvišanje delovskih mezd, so ga odpustili in od takrat išče delo zdaj tu, zdaj tam in ga le redkokdaj najde. Včasih gre za voznika včasih za vratarja, včasih popravlja staro orodje, kakor pač nanese. En brat se šele uči za brivca, drugi je krojaški pomočnik, mlajša sestra hodi v šolo, starejša, ki je izučena modistka, pa tudi ne more dobiti službe. V Parizu je za to stroko preveč naraščaja. S čim se pa vi ukvarjate, kadar ste zdravi, gospod... kako vam je že ime?«

»Primož — Primož Jamar. Tudi mene je pritisnilo; prave službe zame že zato ni, ker sem tujec. Ko ozdravim, pojdem spet za dninarja, samo če me bo kdo hotel.«

(Dalje prihodnjič)

* *Imenovana takrat »Front populaire«.*

V Parizu sprejema pošto za vse stanovalce hišnik. Ta je po navadi povezan s policijo.

REZERVIRANO ZA ŠPORT

S SEJE UPRAVNEGA ODBORA »PARTIZANA« SLOVENIJE IN ŠPORTNE ZVEZE SLOVENIJE

I. slovenski kongres za telesno kulturo 7. in 8. aprila 1961

V petek, 2. decembra, sta imela upravna odbora Zveze za telesno vzgojo »Partizan« Slovenije in Športne zveze skupaj s Centralnim komitejem Ljudske mladine Slovenije v Klubu poslancev skupno sejo, na kateri so sklenili sklicati v dneh 7. in 8. aprila 1961 I. SLOVENSKI KONGRES ZA TELESNO KULTURO. Kongresa naj bi se zraven zastopnikov obeh telesnovzgojnih organizacij udeležili tudi predstavniki vseh občin.

Predsednik skupnega sekretariata, tovariš Leopold Krese, je za začetek prebral obsežen referat o osnovnih tezah, o katerih naj bi razpravljali v času priprav na kongres in na kongresu samem. Pri tem je naglasil, da ne gre namreč za kopijo I. jugoslovanskega kongresa za telesno kulturo, marveč za čimdoslednejše izvajanje njegovih priporočil z upoštevanjem želja delovnih ljudi, zlasti mladine. Upoštevati je treba predvsem današnji in jutrišnji dan mladine. Tovariš Leopold Krese je pri tem zlasti še poudaril: »Telesna kultura je samo ena, in sicer taka, ki služi socialistični družbi in njenemu razvoju. Kakor smo si enotni v načelih, tako moramo biti enotni tudi pri praktičnem izvajanju telesne kulture.«

Telesnovzgojne organizacije »Partizan« in športna društva, klubi in sekcije širom po Sloveniji so že začeli s pripravami na I. slovenski kongres za telesno kulturo. Tudi v našem Zasavju. Zato naprošamo odbore vseh štirih zasavskih občinskih zvez za telesno kulturo, telesno vzgojnih organizacij »Partizan«, športnih klubov, sekcij ter društev, sindikalnih športnih aktivov in šolskih športnih društev, da nam redno poročajo o pripravah za I. slovenski kongres za telesno kulturo. Vse poslane sestavke bomo rade volje objavili v naši rubriki »Rezervirano za šport«. (ma)

ORIENTACIJSKI KROS V TRBOVLJAH

V nedeljo, 27. nov. je ObZTV organizirala v počastitev dneva republike orientacijski kros. Kljub temu, da so imeli prireditelji z organizacijo precejšnje težave, kajti te vrste športna manifestacija je bila izvedena v Trbovljah prvič, je tekmovanje poteklo v redu. Na tekmovalnih progah, dolgih okrog 6500 m za člane in mladince ter 5000 m za članice in mladinke, se je pomerilo več kot 30 ekip. Vsaka ekipa, ki je štela 3 člane, je na startu prejela opis poti, ki jih je vodil mimo petih kontrolnih postaj, kjer so morali odgovoriti na vprašanja, katera so člani komisije sproti točkovali. Najboljši čas in največ točk je dosegla članska ekipa atletske sekcije Rudarja. Tekmovanje samo pa je pokazalo, da bi lahko predvsem zaradi svoje zanimive vsebine postal orientacijski kros neka stalna in množična oblika tekmovanja.

LOV NA LISICO

AMD Trbovlje je preteklo nedeljo izvedlo svoj tradicionalni lov na lisico, katerega se je letos udeležilo več kot 40 članov z mopedi, motorji in avtomobili. Prvi je izsledil »lisico« Alojz Zupan, ki si je s tem zaslužil prvo nagrado — prašička. Lov se je razvijal v centru Trbovelj. Po uspešnem lovu so se pa vsi udeleženci pri domu Tončke Čečeve na Kleku pomerili med seboj še v streljanju z vojaško pištolo. Tu so bili tekmovalci razdeljeni v tri kategorije — mopedisti, motoristi in avtomobilisti. Zmagali so prepričljivo mopedisti.

ŠAHISTI ZA DAN REPUBLIKE

CELJE, 27. XI. 1960. — V prostorih celjskega šahovskega kluba so šahisti odigrali moštveni brzoturnir na štirih deskah v počastitev praznika republike in 35-letnice CŠK. Turnirja se je udeležilo 10 ekip, med njimi tudi moštvo ŠD Rudarja iz Trbovelj. Združeno so zmagali mladi igralci Celja I v postavi: Straiher, Bervar, Janežič (vsi prvokategorniki) in Josip Jazbec (drugokategornik), ki so izgubili v celem tekmovanju samo 3 točke. Ekipa trboveljskega Rudarja je bila ves čas tretja, v zadnjem kolu je pa izgubila z zmagovalci 3,5 : 0,5 ter tako zasedla peto mesto.

Za Rudarja so nastopili in dosegli točke: Hinko Jazbec st. 5 točk, Peter Rajevec 4,5, Andrej Taušič 5,5 in Vili Ovnič 5 točk.

Vrstni red ekip: 1. CŠK I 33 točk; 2. Ptuj 25,5 točke; 3. CŠK II 21 točk; 4. Slovenj Gradec 20,5 točke; 5. Rudar Trbovlje 20 točk; 6. Cinkarna Celje 17,5 točke; 7.–8. Slov. Konjice in Šentpeter po 15,5 točke; 9. Štore 7,5 točke, 10. Velenje 5 točk.

Po moštvenem brzoturnirju se je pomerilo še 18 igralcev. Zmagal je slovenski mladinski prvak Pešec, Peter Rajevec iz Trbovelj je pa zasedel zelo dobro peto mesto.

Istega dne je bil v počastitev dneva republike in 100-letnega jubileja Steklarne Hrastnik pokalni moštveni brzoturnir v prostorih Gasilskega doma v Hrastniku. Nastopilo je 9 moštev. Moštvo so sestavljali 4 igralci. Zasluženo so zmagali šahisti ŠD Rudarja iz Trbovelj. Drugo mesto je zasedla ekipa iz Rogaške Slatine, za katero so nastopili: prvokategornika Djurković in Šprajc in Jocić ter večkratna prvakinja Slovenije Lojzka Pongarc. Tretje mesto je osvojilo moštvo prireditelja pokalnega turnirja DPD Svobode II iz Hrastnika, predvsem po zaslugi prve deske Cveta Milenkovića, ki je dosegel 100-odstotni uspeh. Prve tri ekipe so dobile krasne pokale, četrtomestna ekipa DPD Svobode iz Litije 4 kravate, peta ekipa pa štiri šahovske knjige. Končni vrstni red je bil naslednji:

1. Rudar iz Trbovelj 26 točk; 2. Rogaška Slatina 24 točk; 3. Svoboda II Hrastnik 21 točk; 4. Svoboda Litija 16 točk; 5. Svoboda I Hrastnik 15,5 točke; 6. Radeče 14 točk; 7. Študenti Litija 10,5 točke; 8. Rudar II 8,5 točke in 9. Steklarna Hrastnik 8 točk.

Za zmagovalno ekipo iz Trbovelj so nastopili in dosegli: Hinko Jazbec ml. 6,5 točke, inž. Drobež 6 točk, Mirko Šribar 8 točk (100 %), Robert Frece 5,5 točke.

Na brzoturnirju v počastitev praznika republike in za prvenstvo meseca decembra se je v prostorih šahovske sekcije ŠR Rudarja v Trbovljah zbralo 20 šahistov, ki so se razdelili v dve skupini.

V prvi je zmagal prvokategornik Hinko Jazbec ml. Edini poraz mu je zadal Kuković. Zraven zmagovalca sta se v finale uvrstila še Taušič in Škrbec. Zelo dobro je zaigral Kuković. Po uspehu so se končno zvrstili takole: Hinko Jazbec ml., Janez Škrbec in Andrej Taušič, nadalje Ivan Kuković in Ludvik Opresnik ter Vili Ovnič in Tone Drobež, katerim slede ostali.

V drugi skupini je pa stoodstotno zmagal inž. Drobež. V finale se je razen zmagovalca uvrstil Rugel in nepričakovano Štefan Kovač. Vrstni red je bil ob koncu naslednji: inž. Jože Drobež, Vili Rugel, Štefan Kovač, Matko Kapl, Hinko Jazbec st. in Jože Fajfar, Milan Pavelšek in drugi.

V finalu je nastopilo 6 najboljših. Igrali so na čas, in sicer po 5 minut za partijo. Zmagala sta Jazbec ml. in Rugel. Prvi je izgubil s Kovačem, Rugel pa z Jazbecem ml. Zelo je presenetil Kovač z delitvijo 3. mesta. Končno stanje:

1.–2. Hinko Jazbec ml. in Vili Rugel po 4 točke; 2. – 4. Štefan Kovač in inž. Jože Drobež po 3 točke; 5. Andrej Taušič 1 točko in 6. Janez Škrbec brez točke.

Šahovska sekcija ŠR Rudarja iz Trbovelj obvešča vse ljubitelje šaha o pričetku turnirja za dosego IV. kategorije. — Vabljeni tudi neregistrirani šahisti in mladina. (n)

KRATKE ŠPORTNE NOVICE

Kegljači proletarca so to pot na republiškem prvenstvu v Kranju ponovili odličen uspeh. Izmed 19 ekip, ki so nastopile v borbenih partijah, je Proletarec s svojim rezultatom zasedel odlično tretje mesto. Trboveljskemu Rudarju se je pa poznalo, da za to disciplino še ni bil dovolj pripravljen, saj je v končni razvrstitvi na 10. mestu. Vrstni red: 1. Triglav (Kranj) 1732, 2. Kranjska gora 1647, 3. Proletarec 1585, 4. Ilirija (Ljubljana), 5. Pionir (Novo mesto) itd.

Kegljači Rudarja so zatem nastopili še v nedeljo v Ljubljani v disciplini 8 x 200 mešano. Tekmovanje je veljalo za okrajno prvenstvo in obenem kot kvalifikacija za republiško ligo. V dvoboju z Gradisom so bili boljši domačini, ki so podrli 6535 kegljev, medtem ko je Rudar z 6305 podrtimi keglji dosegel zelo dober rezultat. Pri Rudarju sta bila najboljša Kovče 842 in Spec z 819 keglji.

Boks: Mladinci TD Partizan Trbovlje so v konkurenci republiške mladinske lige nastopili proti rutinirani ekipi »Maribor« v Mariboru in kljub porazu 14:6 prikazali lep napredek. Domačinom so razen v dveh disciplinah nudili močan odpor ter tako kot novinci zapustili lep vtis.

Nogometaši so preteklo soboto verjetno zaključili letošnjo sezono. Nastopili so v tekmi — Stari : Mladi. Tekma je bila zanimiva. Zmagali so pa zasluženo »Stari« s 3:1.

OD SREDE DO SREDE

Rojstva

BREŽICE: Ivanka VRABEC, Šenkovec — hčerko, Zdenka KRČAN, Hrmice — hčerko, Ivanka KELHAR, Bizeljsko — hčerko, Rozalija ŽNIDERIČ, Mihalovec — sina: Ana SREČKOVIĆ, Brezina — sina, Marija LAZBAHER, Brezina — sina, Milka KABLAR, Ledinč — sina: Bernarda MIRT, Poklek — sina, Rajka MILENKOVIĆ, Malence — hčerko: Jožefa KUZOVIČ, Brezovica — hčerko: Marija-Terezija TRATAR, Grič — hčerko: Neža AVŠIČ, Volčje — hčerko: Marija CEROVŠEK, Gornje Dule — hčerko: Olga JANKOVIĆ, Krška vas — hčerko: Nada VLAISAVLJEVIĆ, Brezina — sina: Ana HODE, Artiče — hčerko: Angela PLEVNIK, Kostanjek — sina: Budinka BURSAČ, Črnc — sina: Rozika BRENKO, Dednja vas — hčerko: Pavla ŽAGMAJSTER, Orešje — sina: Marija PRAH, Črneča vas — hčerko.

HRASTNIK: Marija TRUPI, Hrastnik 225 — sina.

SEVNICA: (Doma) so bili rojeni 4 dečki in 2 deklici.

TRBOVLJE: Frida POTRPIN, Trbovlje — sina: Leopoldina MERZEL, Trbovlje — hčerko: Marija VOLAJ, Trbovlje — sina: Ana KOVAČ, Zagorje — sina: Alojzija DETIČ, Hrastnik — sina: Marija KLJUČEVŠEK, Zagorje — sina: Milena URH, Hrastnik — sina: Zofija MISIJA, Trbovlje — hčerko: Danica MEDVED, Trbovlje — hčerko: Marija AUDIČ, Hrastnik — hčerko: Alojzija BERAKOVIČ, Trbovlje — hčerko: Jožefa KLANČNIK — Trbovlje — hčerko: Marija PAVLIČ, Hrastnik — hčerko: Marija PUŠNIK, Hrastnik — hčerko, Kata KORPAR, Hrastnik — hčerko: Antonija ZAGAR, Trbovlje — sina: Katarina VAHTAR, Trbovlje — hčerko.

ZAGORJE: Rojstev (doma) ni bilo.

Poroke

BREŽICE: Miroslav BLATNIK, uslužbenec iz Otoč, in Ana DERENDA, poljedelka iz Gor. Lenarta.

HRASTNIK: Jožef KOTAR, upokojenec, Dol 120, in Terezija OBLAK, roj. Žuželj, gospodinja, Dol pri Hrastniku.

SEVNICA: Jože AMERŠEK, delavec, Prešna loka 10, in Alojzija MEDVEŠEK, poljedelka, Žurkov dol 31; Vilibald GORJANC, pleskar in soboslikar, Gozd Martuljk 54, in Zlata HREN, delavka, Sevnica — C. heroja Maroka 13; Jože MESOJEDEC, delavec, Žirovnica 12, in Karolina KOŠAR, gosp. pom., Žurkov dol 13; Jože GLOBAVS, lesni manipulant, Sevnica — Savska c. 27, in Kristina PIRKOVIČ, šivilja, Selo 1; Stanislav KRANJC, čevljarski pomočnik, Šmarje 31, in Terezija ZUPAN, tov. delavka, Sevnica — Poljska pot 44; Franček STEKLASA, rudar, Krmelj in Marija LJUBELJŠEK, delavka, Skrovnik; Leopold CIZELJ, mizar, [illegible] 12, in Marija ABRAM, [illegible] Kladje 6; Silvester JAZBIN, uslužbenec, Ljubljana, in Marija KENK, uslužbenka, Notranje gorice pri Ljubljani; Jože ŠTURBEJ, poljedelec, Stranje in Štefanija ŠTRITAR, poljedelka, Poklek.

TRBOVLJE: Porok ni bilo.

ZAGORJE: Porok ni bilo.

SMRTI

BREŽICE: Marija FERENČAK, roj. Volčanšek iz Brezine, stara 69 let; Cecilija SALAMON, roj. Zupan iz Anž, stara 53 let; Cilka PRAHIN, roj. Karlovič iz [illegible]nice, stara 80 let; Sonja RADANOVIČ iz Vidma—Krškega, stara 33 let; Zdenka BIZJAK iz Dobrave, stara 4 mesece.

HRASTNIK: Smrti ni bilo.

SEVNICA: Helena CVERLE, gospodinja iz Orehovega, stara 58 let; Frančiška KOŠAR, soc. podpiranka iz Sevnice — Glavni trg 7, stara 70 let; Franc URAN, upokojenec iz Sevnice — Florjanska ul. 56, star 90 let; Jožef ŠINTLER, preužitkar iz Sevnice — Florjanska ul. 34, star [illegible] let; Ivana POVŠIČ, preužitkarica iz Tršćne, stara 75 let; Miha ŠPAN, preužitkar iz Podvrha 4, star 78 let.

TRBOVLJE: Filip KALIŠNIK, upokojenec iz Trbovelj, star 8[illegible] let.

ZAGORJE: Frančiška PODJED, roj. Lantič, gospodinja iz Zagorja — Podvine 32, stara 74 let.

ZAHVALE

Ob hudi izgubi našega moža, očeta, starega očeta in strica

MARTINA KRAFOGLA

se zahvaljujemo dr. Drnovškovi za skrb in nego ob bolezni. Del godbi, pevskim društvom »Slavček« in »Zarja«, sorodnikom, dobrim sosedom in znancem za pomoč, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnjo pot.

Žalujoči družine
Krafogel in Lavrič

Razpis

Zavod za napredek gospodinjstva okraja Ljubljana prireja tečaj za I. stopnjo izobraževanja — polkvalifikacijo:

a) za kuharja v obratih družbene prehrane.

b) za kuharja v šolskih kuhinjah in varstvenih ustanovah.

Priglasitve za Zasavje sprejemajo občinski Gospodinjski centri v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju.

Izobraževanje bo v poklicni Gospodinjski šoli v Zagorju.

Tečaj za kuharice v šolskih kuhinjah bo od 26. januarja do 10. februarja 1961. Tečaj za kuharice v obratih družbene prehrane bo pa v februarju 1961.

Trbovlje, 9. decembra 1960.

Center za pospeševanje gospodinjstva
pri občini Trbovlje.

OBJAVE

PROGRAM DELAVSKE UNIVERZE V TRBOVLJAH V ČASU OD 14. DO 20. XII. 1960

V sredo 14. XII. 1960 ob 17. uri v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah predavanje inž. Marka Župančiča, arhitekta iz Ljubljane, o temi »Urbanizem in arhitektura v ZDA«, spremljano z diapozitivi.

V sredo 14. XII. 1960 ob 18. uri v klubu DPD Svobode Trbovlje II v okviru večera za žene predavanje Hermana Pečnika, prosvetnega inšpektorja OLO Ljubljana, o [illegible] in adolescenci.

V nedeljo 18. XII. 1960 ob 15. uri v osnovni šoli Čeče predavanje dr. Ljudevita Krambergerja o temi »O živčnih motnjah pri otrocih«, po občnem zboru osnovne organizacije Rdečega križa Čeče.

V nedeljo 18. XII. 1960 ob 15.30 v domu Tončke Čečeve na Kleku predavanje Karla Rupnika, upravnika podružnice Zavoda za socialno zavarovanje v Trbovljah, o temi »Pravice državljanov iz socialnega zavarovanja«.

V torek 20. XII. 1960 ob 17. uri v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah predavanje Ada Naglava o temi »Odnos socializma do problemov miru in vojne«.

KINO

Kino »Del. dom« v Trbovljah: 14. in 15. decembra: ital. film »POPLAVE STRAHA«; 16. do 19. dec.: ital. film »GENERAL ROVERE«; 20. do 22. dec.: amer. barvni VV film »STAREC IN MORJE«.

Kino »Svoboda — Trbovlje II«: 15. dec. amer. barv. CS film **»Zeleni ogenj«**; 16. do 19. dec. nemški film **»Deklica Rosemarie«**; 20. in 21. dec. amer. barv. CS film **»Dirka za soncem«**.

Kino »Svoboda-Zasavje« v Trbovljah: 17. do 19. dec. jug. film **»Skozi vejevje nebo«**; 24. do 26. dec. ital. film **»Povratek v življenje«**. — Predstave: sobota in nedelja ob 17 **in** 19.15, v ponedeljek ob 17, **za** mladino v nedeljo ob 15. uri.

Kino »Svoboda II« v Hrastniku: 14. dec. ital. film **»General Rovere«**; 15. dec. jugosl. film **»Tri Ane«**; 17. dec. franc. barv. film **»Tabarin«**; 18. in 19. dec. agl.-amer. barv. film **»Podaj roko hudiču«**; 20. dec. ital. VV film **»Poplave strahu«**; 21. in 22. dec. amer. barv. CS film **»Črni Orfej«**

RADIO v tem tednu

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00 15.00, 17.00 in 19.30 v radijskem dnevniku ter ob 22.00 in 24.00. »Kmetijske nasvete« vsak delavnik ob 12.15. Oddajo »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo« ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah ob 14.35 ob nedeljah pa ob 12.00 in 14.15. Oddajo »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik od 5.00 do 7.00

SREDA, 14. decembra

8.05 Mladi talenti Srednje glasbene šole v Ljubljani pred mikrofonom; 9.00 Jezikovni pogovori (ponovitev): 9.15 Izbrali smo za vas; 10.15 Ansambli in zborovski prizori; 11.00 Z melodijami čez kontinente; 11.30 Za cicibane; 12.00 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Stariča; 12.25 Operetni zvoki v plesnem ritmu: 12.40 Slovenske narodne poje Roman Petrovčič, na harmoniko ga spremlja Avgust Stanko; 14.35 Orkester Mantovani; 16.45 Radijska univerza — Uporaba jedrske energije za pogon prometnih sredstev; 17.15 Sestanek v sredo; 17.45 Jazz na koncertnem odru; 18.45 Plesni orkester Max Gregor; 20.00 Manuel de Falla: Kratko življenje.

ČETRTEK, 15. decembra

8.05 Glasbe ob delu: 8.35 Komorni zbor iz Celja p. v. Egona Kuneja; 10.15 Od polke do rumbe; 11.40 Popevke se vrstijo; 12.00 Nekaj polk in valčkov; 13.30 Akademski pevski zbor p. v. Radovana Gobca; 13.45 Veliki zabavni orkestri; 15.40 Iz svetovne književnosti — F. D. Güven: Poplava; 16.00 Pojo zabavni zbori; 17.15 45 minut turizma in melodij; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 22.15 Po svetu jazza.

PETEK, 16. decembra

8.30 Vrtimo vam ploščo za ploščo; 9.20 Poje Slovenski oktet; 10.15 Nekaj skladb za harfo; 10.30 Melodije velikih mest; 11.30 Človek in zdravje (ponovitev): 12.00 Slovenske narodne poje Gorenjski vokalni kvintet; 12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja; 13.45 Trio Slavka Avsenika; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Herman Škofič: Dobri obloženi kruhek; 16.00 Petkovo glasbeno popoldne: 17.25 Od plesišča do plesišča; 18.30 Tako pojo in igrajo tuji narodi — V. oddaja; 20.00 Mandoline in godala; 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 17. decembra

8.05 Glasba ob delu; 9.25 Ob Sredozemskem morju (zabavna glasba); 11.00 Po svetu jazza; 11.30 Pionirski tednik; 12.00 Slovenske narodne za glas in klavir; 12.25 Zabaven opoldanski spored; 13.30 Veseli planšarji so v gosteh; 14.20 Šport in športniki; 16.40 S knjižnega trga; 16.00 Ali vam ugaja? (Zabavna glasba); 16.40 Poje mešani zbor France Prešeren iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja; 18.00 Jezikovni pogovori; 20.00 Domači napevi za sobotni večer; 21.00 Melodije za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 18. decembra

7.35 Igra kmečka godba; 8.00 Mladinska radijska igra — Aleksander Popović: Strašne stvari; 8.45 Z zabavno glasbo v novi teden: 10.00 Se pomnite, tovariši... Lojze Jakopič: Trme pod Kumom 10.30 Iz vokalne beležnice Danila Bučarja; 10.45 Spoznavajmo svet in domovino; 11.45 Zabavni orkester Helmut Zacharias; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma z orkestrom Raphaele; 16.00 Humoreska tega tedna — Georgij Papašvili: Za srečo v zakonu; 16.20 Veliki valčki; 16.40 Kar radi poslušate; 17.10 Peli so jih mati moja... Slovenske narodne pesmi; 17.30 Radijska igra — Jonathan Swift: Vsegamogočno pero; 18.40 Polke in valčki domačih vižarjev; 20.05 Izberite melodijo tedna!

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1961

ŽELI VSEM PREBIVALCEM ZASAVJA

VARTEKS VARAŽDIN

PRODAJALNA TRBOVLJE

IZKORISTITE 10% POPUST PRI NAKUPU OTROŠKIH, ŽENSKIH IN MOŠKIH PLAŠČEV OD 10. DO 31. DECEMBRA 1960. —

PRIPOROČA SE
PRODAJALNA **VARTEKS** PROIZVODOV, **TRBOVLJE**

OBVESTILO

Obveščamo vse lastnike psov, da bo v ponedeljek in torek, dne 19. in 20. decembra 1960, cepljenje psov proti steklini v prostorih klavnice. Cepljenje je obvezno za vse pse stare nad 3 mesece.

Iz pisarne ObLO TRBOVLJE

KMETIJSKA ZADRUGA TRBOVLJE

BILANCA na dan 31. dec. 1959

AKTIVA

Zap. št.	Postavka	Znesek (v 000 din)
	A. Osnovna sredstva	
1.	Osnovna sredstva	3.196
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	2.552
	B. Sredstva skupne porabe	
3.	Sredstva skupne porabe	2.352
4.	Denarna sredstva skupne porabe	162
	C. Obratna sredstva	
5	Skupna obratna sredstva	
	D. Izločena sredstva	
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.199
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	
	E. Sredstva v obračunu in druga aktiva	
8.	Kupci in druge terjatve	15.478
9.	Druga aktiva	
	Skupaj:	24.939

PASIVA

Zap. št.	Postavka	Znesek (v 000 din)
	A. Viri osnovnih sredstev	
1	Sklad osnovnih sredstev	5.857
2	Drugi viri osnovnih sredstev	377
	B. Viri sredstev skupne porabe	
3	Sklad skupne porabe	2.352
4	Drugi viri sredstev skupne porabe	196
	C. Viri obratnih sredstev	
5	Sklad obratnih sredstev	1.293
6	Drugi viri obratnih sredstev	
	D. Rezervni sklad in drugi sklad	1.224
7	Rezervni sklad in drugi sklad	
8	Viri nerazporejenih sredstev	
	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	7.300
10	Dobavitelji in druge obveznosti	6.340
11	Druga pasiva	
	Skupaj	24.939

Računovodja: Anton Daugul
Predsednik u. o.: Alojz Pirnat
Direktor: Franc Ahac

Televizija

SREDA

ZAGREB: 18.00 Oddaja za otroke — Pionirski mozaik;

BEOGRAD: 18.45 Film iz serije »Svet v znamkah« — 19.00, »Čas, ljudje in dogodki« — 20.00 TV dnevnik — 20.30 »Šest slavnostnih vabil«;

ZAGREB: 21.30 Srečanje s filmskimi amaterji — reportaža.

ČETRTEK

ZAGREB: 9.00 TV v šoli;

BEOGRAD: 15.00 »Četrtkova srečanja« — prenos;

LJUBLJANA: 18.00 »Lovec svinčnik« — Otroški film — 18.10 Kuharski nasveti: »Kosilo in večerja na en mah« — 18.30 TV film iz serije Interpol: »Tudi osmi dan« — 19.00 Poljudno znanstvena oddaja — Stare kulture — III — 19.30 TV obzornik — 20.15 Kaj bomo poklonili za Novo leto — 20.30 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Predstavljamo vam pianistko Dubravko Tomšič.

PETEK

BEOGRAD: 20.00 TV dnevnik;

ZAGREB: 20.15 »Zlato, ki teče« — zabavna oddaja.

SOBOTA

BEOGRAD: 18.00 Oddaja za otroke: »Žalostna šala o grdi lepotici« — lutke — 18.45 Film iz serije »Nevarnost je moj poklic« — 20.00 TV dnevnik;

LJUBLJANA: 20.15 TV kiost — 20.30 Narečnik 1313 — prenos iz Trbovelj — 21.30 Film iz serije »Cannonball«.

NEDELJA

BEOGRAD: 9.30 Kmetijska oddaja; — 10.00 Film iz serije »Jim iz džungle« — Popoldne prenos športnega dogodka;

LJUBLJANA: 15.30 Plesna šola;

BEOGRAD: 20.00 Sedem dni;

ZAGREB: 20.30 »Dom, v katerem živim« — sovjetski igrani film.

PONEDELJEK

ZAGREB: 19.00 TV pregled — 19.35 TV pošta;

BEOGRAD: 20.00 TV dnevnik — 20.15 Tedenski športni pregled — 20.30 Miliere: Mizantrop.

DOPISNA ŠOLA V LJUBLJANI

razpisuje vpis

v Dopisno administrativno šolo

Šola bo začela delovati v prvih dneh januarja 1961. Prijave pošljite do 25. decembra 1960 na naslov:

DOPISNA ŠOLA
LJUBLJANA, Likozarjeva ulica 3

Program, prijave in navodila za vpis in šolanje v Dopisni šoli dobite pri okrajnih in občinskih odborih ZB ali v Dopisni šoli, Ljubljana, Likozarjeva ulica 3 proti plačilu 50 din. Za posebne informacije priložite znamko za 20 din.

V INVESTICIJSKEM BIROJU V TRBOVLJAH SO USTANOVILI MLADINSKO ORGANIZACIJO

Tudi mladina, zaposlena v Investicijskem biroju v Trbovljah, je dobila svojo lastno osnovno organizacijo. Ustanovna konferenca je bila v soboto, 26. novembra. — Organizacija šteje 14 članov. Sprejeli so tudi program dela in izvolili vodstvo aktiva.

MARK TWAIN »DOGODIVŠČINE TOMA SAWYERA«

Tom išče zaklad

Riše: Milan Bat[illegible]
Priredil: Ivan Abram

9. — »Spet sva na napačnem kraju, Huck. Najbrž nisva pričela kopati natanko opolnoči!« — »Zapustiva ta kraj, Tom, in pojdiva drugam,« je dejal Huck in čakal, da mu bo Tom pritrdil. — Tom je nekaj časa razmišljal, potem pa rekel: »Hiša, kjer straši, tja moravà!« — »Ne maram krajev, kjer straši! Raje ne pojdiva tja,« je odvrnil Huck. Toda Tom je bil odločen in se ni dal pregovoriti, zato sta odšla naravnost tja.

10. — Prišla sta do vznožja hriba. Sredi od mesečine obsijane doline je stala hiša strahov popolnoma sama. Njeni plotovi so bili že davno razdejani, rastline ovijalke so prerastle celo stopnice pri vhodu. Oknic ni bilo, vogal strehe je bil razkrit. Dečka sta nekaj časa strmela v hišo, da bi videla, ali resnično straši. Toda premislila sta se. Sklenila sta povrniti se drugi dan, zato sta se odpravila proti domu.

11. — Naslednjega dne sta šla do suhega drevesa po svoje orodje, nato sta se odpravila do grozljive hiše. Vse tiho je bilo tam okoli, toda zaradi samote in puščobe kraja si nekaj časa nista upala vstopiti. Potem sta se le splazila do vrat in trepetaje pogledala v hišo. Videla sta s travo porastel prostor brez tal, neometane stene, starinsko ognjišče ter polomljeno stopnišče. Vstopila sta naglo in potiho. Začela sta raziskovati. Radovednost ju je gnala po stopnicah navzgor.

12. — V zgornjih prostorih hiše sta naletela na podobna znamenja razpada. V kotu sta našla shrambo, ki je obetala skrivnost. Toda prevaralo ju je, ker v njej ni bilo ničesar. Sedaj sta se bila skoraj popolnoma otresla strahu. Že sta hotela po stopnicah navzdol in se lotiti dela, ko je Tom pocukal Hucka za rokav: »Pssst! — »Kaj je?« in Huck je pobledel od strahu. — »Poslušaj! Slišiš?« — »Beživa!« — »Ne premakni se! Naravnost k vratom gredo!« — Vlegla sta se na tla, gledala skozi špranje in čakala...

Bil sem v Alžiriji

Bruno R. B., mladenič 25 let, je sin in vnuk oficirjev. Vendar je zavračal vse čine in je kot navaden vojak služil vojsko v Alžiru. Vrnil se je razdvojen in z gnusom v srcu do vsega, kar je videl, kdaj pa kdaj je celo zapadel obupu. Na pobudo nekega svojega prijatelja je začel pisati svoje spomine. Ni jih dokončal. Bruno se je pred kratkim ob štirih zjutraj smrtno ponesrečil, ko je drvel s svojim avtomobilom po prazni cesti s hitrostjo 130 km na uro. Ni znano, ali gre le za nesrečen primer, za samomor – ali celo kaj drugega. Nedokončano zgodbo je objavil Sartrov časopis »Les Temps Modernes«.

Vojsko sem služil v četi, ki je morala skrbeti za promet, torej nekaj podobnega, kot je prometna policija. V Alžiru sem bil od novembra 1955 do avgusta 1957. Naša enota je prišla iz Nemčije. Ker je bila naša četa spočetka sestavljena iz novincev, je bilo njeno razpoloženje precej drugačno kakor v tistih četah, ki jih sestavljajo veterani.

Takoj ob prihodu smo se utaborili v majhni vasi Amuša v Kabiliji med Setifom, Keratom in Saint Arnojem. Vas, ki je čepela na vrhu skalnatega hriba v divji kraški pokrajini, je štela 500 do 600 prebivalcev, med njimi so bile tudi štiri francoske družine. Leta 1947 je bilo v tej pokrajini več hudih uporov, ki so jih pa surovo zadušili, tako da so bili od takrat medsebojni odnosi zelo napeti. Naši odnosi s kolonisti so bili v začetku precej na ostrini, to pa ne toliko iz političnih razlogov kot zaradi materialnih pogojev in vedenja kolonistov do nas vojakov in pa zaradi neodgovornega, surovega vedenja nekaterih Francozov.

Spominjam se nekega takega primera: morali smo ponoči varovati poljedelsko orodje, gospodar pa nam je kot okrepčilo prinesel samo vedro vode, in še za to je zahteval plačilo.

Nekaj mesecev pozneje so se odnosi nekoliko zboljšali, morda zaradi pritiska od zgoraj ali ukrepov z višjega mesta. Ukazali so nam strogo nevtralnost do muslimanskega prebivalstva. Naša glavna naloga je bila zaščititi dovoz, kotrolirati poti in nekatere vasi, večinoma tiste iz Nižje Kabilije, zato si je naš komandant prizadeval, da bi ohranili mir, držeč se načela, da bo najmanj sitnosti, če bomo ljudi pustili na miru. Nekateri pa nikakor niso bili zadovoljni s tako preveč nevtralno politiko.

Ker sem se v štirinajstih letih precej ukvarjal s športom, sem tudi tu sestavil nogometno moštvo, v katerem je bilo nekaj mojih tovarišev in nekaj domačinov. Komaj smo se zbrali, je že vse v redu steklo, kakor hitro pa sem poskušal organizirati srečanje z ekipo iz Setifa, se je tekma končala s splošnim pretepom. Zato so me prosili, naj svoje športno prizadevanje prihranim za pozneje.

Nekaj dni po našim prihodu je vaški učitelj odhajal v Francijo. Ker nisem bil preveč navdušen za vojaško službo, me je prosil, naj pokrbim za pouk, dokler ne pride drugi učitelj. Čeprav nisem znal niti besede arabsko, a tudi moji mali učenci niso znali francoščine ali pa zelo malo, smo se kar dobro raumeli. Mladi Kabiljani so bili nenavadno inteligentni, izredno sposobni in so z lahkoto dojemali. Ne vem, če jim je moj pouk kaj koristil, meni pa je bilo to doživetje neverjetno koristno. Rad se ga spominjam.

Preko otrok sem navezal pogoste stike s starši. Večkrat so me vabili na dom iz različnih vzrokov (prazniki, poroke, prošnje za nasvet) in vedno so bili izredno gostoljubni in ustrežljivi, čeprav so živeli v kaj siromašnih razmerah in strahotnih okoliščinah.

Oblasti v Alžiru so sicer določile minimalno dnino za poljske delavce — zdi se mi 300 frankov — ker pa je bilo v tej pokrajini delovne sile na pretek, se seveda nihče ni ravnal po tej tarifi. Ko se je moje učiteljsko poslanstvo končalo, sem si prizadaval, da bi z nekaterimi tovariši vred še ohranil te odnose, ki se niso nikoli spremenili, čeprav so bile okoliščine včasih zelo delikatne (občasne preiskave po hišah, pregledi, kontrole).

Sprehajali smo se po vaseh brez orožja, prihajali v arabske gostilne, pomešali se med domačine na trgu, ki je bil dobro obiskan. Niti enkrat ni bilo atentata na nas, niti nas niso napadli alžirski borci. Vse to je bila prava redkost za našo pokrajino, saj so le nekaj kilometrov od nas pogosto napadali stražarske postaje in tam ni bilo varno hoditi sam in brez orožja. Šele ko smo odhajali, so nam to pojasnili: bili ste vedno skrajno korektni, celo prijateljsko naklonjeni muslimanskemu prebivalstvu. Zato vas FLN ni nikoli nadlegovala. Bodite pa prepričani, da bi imeli opravka z njo, če bi bili drugačni.

In res so četo, ki nas je zamenjala (kolonialno pehoto), že 15 dni pozneje napadli.

Medtem sem bil dodeljen v drugo četo — poslali so me v kazenski bataljon. Utaborili smo se na osamljeni farmi v dolini Suman, in ker smo bili neprestano v akciji, nisem prišel več toliko v stik s civilnim prebivalstvom.

V času teh akcij sem bil nekoč priča pri mučenju osumljencev, da bi jih prisilili govoriti, in še to ne morda zato, ker bi hoteli prisostvovati zaslišavanju, ampak zato, ker smo spali poleg prostora, v katerem so zasliševali, tako da smo vso noč morali poslušati vpitje teh nesrečnikov. Drugo jutro so nam ukazali, naj jih ustrelimo. Ko smo to odločno odbili, so ta posel opravili orožniki. Objavili so nato, da so le-ti hoteli pobegniti.

Toda dovolj o tem žalostnem dogodku, ki je enak toliko drugim, ker bi hotel sedaj v prvi vrsti govoriti o posameznem razpoloženju v vojski — vsaj v operativni četi. Skoraj pravilo je že, bi dejal, da z Alžirci ne ravnajo kot s sovražniki. Sovražnika pa nekako kljub vsemu le spoštuješ, z Alžirci pa ravnajo kot z ljudmi manjvredne rase. Francoski vojaki so že prav blizu odnosu, ki so ga imeli nacisti s svojo teorijo do Židov. To sem opazil še celo pri četah, sestavljenih iz tistih vojakov, ki so bili že v Indokini. V dokaz bom navedel le dva od postopkov, ki sem jim bil večkrat priča. Kadar je bila tako imenovana čistka, je bil v navadi tale postopek: če je prevladovalo mnenje, da je v kakšni vasi mogoče dobiti določene podatke, so aretirali dva ali tri domačine, najraje posamič, jih nato zasliševali s pomočjo »telefona« ali pa s kakim podobnim sredstvom in sam vrag bi moral biti na tnalu — mi je nekoč dejal neki oficir, da ne bi povedal kaj zanimivega pod takim pritiskom. Po končanem zasliševanju osumljencev niso izpustili, ostati so morali v četi, kjer so daljšo ali krajšo dobo, pač po potrebi, morali opravljati najnižja in najtežja dela, nositi hrano, radijsko postajo v času dolgih pohodov.

Drugo pa je odnos do alžirskih žena. Tako se je moral neki polkovnik, poveljnik enega od lovskih polkov, zagovarjati, ker je bilo v njegovem poveljniškem sektorju le preveč posilstev.

Nekatere čete so imele navado, da so se za hip ustavile in zahtevale podatke od Arabca, ki je delal na polju. Če ni dovolj hitro pritekel, bodisi iz strahu ali pa ker ni razumel vprašanja, ali iz kakšnega drugega vzroka, ga je v hipu pokosil rafal iz strojnice naših vojakov.

ŽE V ČETRTEK, 15. T. M. V KINU SVOBODE TRBOVLJE II

Deklica Rosemarie

Afero, ki je vzbudila veliko zanimanje v Nemčiji in po celem svetu, so upodobili tudi v filmu, ki so ga z velikim uspehom igrali že po vseh državah. Tudi pri nas ga že predvajajo. V kinu Svobode Trbovlje II bo film DEKLICA ROSEMARIE na sporedu od četrtka, 15. dec., do 19. decembra. V glavni vlogi tega filma bomo videli nemško filmsko lepotico Nadjo Tiller. Film je prejel prvo nagrado filmske kritike na festivalu v Benetkah ter prvo nagrado Zlatega globusa na festivalu v MAR DEL PLATI.

Kratka vsebina filma

Zgodil se je umor lepe prostitutke, ki je izsiljevala svoje kliente iz najvišjih krogov nemške denarne oligarhije. Našel se je filmski režiser, ki je ta dogodek porabil, da z neusmiljeno ostrimi barvami naslika temno stran nemškega »gospodarskega čudeža«. S tem delom je nemška filmska industrija po dolgem času spet ustvarila res dober film. Predhodno je pa seveda bilo treba najti primerno Rosemarie. Tako se je namreč prostitutka imenovala. In res so jo našli v znani lepotici, ki jo izrazito in živahno prikazuje dražestna Nadja Tiller, nekdanja »miss Avstrije«, katera se je že v svojem 16. letu začela pripravljati, da bi nekoč dosegla uspehe bodisi kot baletka, pianistka ali igralka.

Pri filmu so prvič postali pozorni na Nadjo Tiller, ko je igrala arabsko dekle v filmu »El Hakim«. Kaj hitro se je znašla tudi v svoji novi vlogi »Deklice Rosemarie«, ki jo boste lahko videli te dni v kinu Svobode Trbovlje II, in sicer že od četrtka, 15. decembra, naprej.

ZANIMIVOSTI

ATLAS IN GLOBUS LUNE

Atlas druge strani Lune, ki ga je nedavno izdala sovjetska Akademija znanosti, je bil predlagan za Leninovo nagrado. Atlas je izdelala skupina astronomov, med katerimi sta bila tudi Nikolaj Barabasov in Aleksander Mihajlev. V atlasu je reproduciranih 30 fotografij druge polovice Lune, ki jih je posnela sovjetska avtomatična medplanetna postaja oktobra 1959 na svoji poti okrog Lune. Ti posnetki so bili poslani na Zemljo po radioelektronski in televizijski poti. Sovjetski znanstveniki so pri izdelavi prvega zemljevida nevidne Lunine strani imeli na razpolago na stotine fotografij. Atlas kaže, da Lunini polobli nista simetrični. Na njeni drugi strani ni toliko temnih vdolbin, tako imenovanih morij, kolikor jih je na strani, ki je obrnjena proti Zemlji. Na nevidni polovici Lune so tudi kraterji različne vrste in druge formacije.

JEDILNI LIST VSEMIRSKEGA POTNIKA

V nekem ameriškem astronavtskem centru so proučevali prehrano bodočega astronavtskega potnika na njegovi poti, ki bo trajala dva do tri dni. Tri dni pred vzletom bo vsemirski potnik prešel na režim prehrane, ki bo sestavljena iz proteinov in drugih živil, ki imajo malo neizkoriščenih ostankov. Vsemirski potnik bo namreč potreboval hrano, ki jo bo lahko organizem skoraj v celoti absorbiral. Osnovo take prehrane predstavljajo: meso, riž, jajca, sladkor, manjše količine sadnih sokov, čaj in kava. Neposredno pred vzletom bodo astronavti morali vzeti hrano, ki bo bogata z ogljikovimi hidrati z zmerno količino proteinov in malo maščobe zaradi povečanja sposobnosti prenašanja velike višine. Na takem jedilnem listu so oranžade, zmrznjene jagode in slaščice.

STAROST RIMSKE CESTE

Znani britanski astronom dr. Fred Hoyle je pred približno dvema letoma izračunal, da je Rimska cesta galaktično ozvezdje, v katerem je tudi naš sončni sistem, stara okoli 15 milijard let. Do omenjene številke je prišel na osnovi proučevanj svetlobe dveh zvezd, ki sta od Zemlje oddaljeni 20 do 30 svetlobnih let. Toda Haylova teorija ni dolgo obveljala. Ameriški astronomi so s teleskopi na Mount Palomarju, ki je najvišji na svetu, proučevali svetlobo zvezdnih kopic, oddaljenih od našega planeta okoli 3000 svetlobnih let. Iz dobljenih podatkov so izračunali, da bi Rimska cesta morala biti stara približno 24 milijard let.

17.000 LET STARA SVETILKA

Kako je človek osvetljeval svoje bivališče pred 17.000 leti? Nedavno odkritje v znanih jamah Lascaux v Franciji bo najbrž dalo odgovor na to vprašanje. Pod predzgodovinsko sliko ranjenega bizona so raziskovalci našli nekakšno svetilko iz obdelanega peščenega kamna, v kateri je bilo oglje. Analiza tega oglja v nekem danskem laboratoriju s pomočjo ogljika 14 je omogočila učenjakom, da so ugotovili starost svetilke, ki naj bi jo po njihovem mnenju uporabljali pred 170 stoletji.

STANOVANJE IZ KAMENE DOBE

Sovjetski arheologi so na skrajnem severu evropskega dela SZ odkrili sledove človeškega bivališča iz kamene dobe. Paleolitski človek, ki je pustil te sledove, je živel s svojo družino v neki svetli, obširni in suhi votlini ob reki Pečori. Ta najdba zavrača mišljenje, da v paleolitiku ljudje niso mogli biti naseljeni tako daleč na severu zaradi preostre klime. Zdi se pa, da je skrajni sever Evrope v dobi, iz katere izvira najdba, imel razdobje mile zime med dvema ledenima dobama. In prav v času, ko se je v Evropi talil led, je verjetno človek odšel dalje proti severu in se nastanil ob reki Pečori.

27 PEVSKIH NASTOPOV — 15.620 POSLUŠALCEV

Štirje pevski zbori v trboveljski dolini so imeli v pretekli sezoni skupno 27 nastopov, ki jih je poslušalo 15.620 poslušalcev. Največ nastopov je imel moški pevski zbor »Zarja«, namreč 10, mešani pevski zbor »Slavček« 5 nastopov mešani pevski zbor Svobode Trbovlje II 8 nastopov, ženski pevski zbor Svobode-Zasavje pa 4 nastope. — Razen nastopov doma so pevski zbori gostovali v Kranju, Dolu, Javorniku, na Rabu, v Renkah, v Šoštanju, Topolščici, Dobrni in v Novem Celju.

RAZŠIRITEV POSLOVANJA KNJIGARNE V TRBOVLJAH

Občinski ljudski odbor v Trbovljah je na svoji zadnji seji potrdil predlog o razširitvi poslovanja Knjigarne Trbovlje, ki bo razen dosedanjih artiklov prodajala tudi fotoaparate in vse potrebščine zanje.

TOVARNA POVRTNINE

Povrtnino bo mogoče gojiti brez zemlje in sončne svetlobe v »tovarnah povrtnine«, za katere je izdelal načrt Agrofizični inštitut v Leningradu. Te »tovarne« bodo nekaki večnadstropni stekleni vrtovi v katerih bo zemljo nadomeščal pesek, ki ga bodo po potrebi poškropili s hranljivimi raztopinami.

HUMOR

PRAV IMA

Učitelj: — Kako uživa mravlja hrano?

Učenec: — Prav tako kakor slon, samo manj.

VESELA NOVICA

Šolski upravitelj: — Tovarišica učiteljica je zbolela, zato zaradi tega dopusta ne bo šole.

Otroci zbeže iz šole in kriče po vasi: — Do pusta ne bo šole! Živio!

OČE IN MATI

Lizika: — Tonček, igrajva se očeta in mamo!

Tonček: — Dobro, samo ne smeš me preveč tepsti!

NE MORE POVEDATI

Učitelj: — Praviš, da te je osa pičila. Kam pa?

Učenec: — Tega pa ne morem povedati.

Učitelj: — Potem pa sedi!

Učenec: — Ne morem, tovariš učitelj!

SAJ SLABO VIDI

Deček (pri peku): — Prosim, dajte mi hlebec kruha!

Pek: Belega ali črnega?

Deček: — To je vseeno, saj naš dedek tako slabo vidi.

PROŠNJA ZA DENAR

Sinček: — Očka, daj mi kovača!

Očka: — Ali nisi že nekoliko prevelik, da prosjačiš za kovača?

Sinček: — Prav imaš, očka, daj mi sto dinarjev!

NAVIHANI JURČEK

Jurček vpraša učitelja: — Ali je človek lahko kaznovan tudi za stvar, ki je ni naredil?

— Nikakor! — pravi učitelj.

— Potem je pa vse dobro — se odreže Jurček — jaz namreč nisem naredil domače naloge.

KADAR GRE ZA IZBIRO KVALITETE PRALNIH SREDSTEV, TAKRAT JE DETERGENT **OSKAR** GOTOVO V SREDIŠČU POZORNOSTI!

OSKAR JE ODLIČNO PRALNO SREDSTVO VREDNO POZORNOSTI, SAJ PERE HITRO, UČINKOVITO IN POCENI!

DODATNO OPOZORILO: ŠPORTNE SLIČICE, KI JIH NAJDETE ŠE V NEKATERIH ZAVITKIH **OSKARJA**, POŠLJITE NA NASLOV TOVARNE ZLATOROG — MARIBOR

SVEN ELVESTAD:

Povest o sivi rokavici

»Umor!« je zamrmral konzul prestrašeno. »To ni mogoče!«

Šef je pa rekel:

»Žal kaže vse na to, da je vaš nečak kriv... Prav dobro razumemo, gospod konzul, da je menica ponarejena kljub temu, da ste vi svoj podpis priznali. Vi ne marate, da bi bilo vaše dobro ime na ta način obrizgano z blatom in zaradi tega raje plačate trideset tisoč kron. Razumem, da ne boste priznali, da je vaš nečak ponaredil vaš podpis...«

Sivolasi stari gospod je strmel predse.

Šef je nadaljeval:

»Toda to je reč zase. Vaš nečak seveda ni bil aretiran zaradi ponaredbe podpisa. Poslušajte, kakšni so vzroki, da ga obdolžujemo umora. Mi domnevamo, da je menica ponarejena. Menica je dospela enajstega. Tistega dne je oderuh prejel pismo, v katerem ga nekdo vabi na sestanek na nekem natanko označenem kraju. Tisti naj bi prinesel s seboj neko majhno ‚modro reč'. S tem je bila seveda mišljena menica. Oderuh je šel tja. Tam je našel vašega nečaka, ki ga je prosil za podaljšanje menice ali pa ga je nagovarjal, da mu dovoli plačevanje menice v obrokih. Naposled mu je bilo dovoljeno podaljšanje roka do naslednjega dne. Tega dne sta se dobila z Jaervenom na istem prostoru. Toda vaš nečak še zmerom ni imel denarja. Začela sta se prepirati. Vaš nečak je spoznal, da mora iz tega nastati velik škandal. Beseda je dala besedo, oderuh je bil trd, neizprosen in...«

Konzul je bled ustavil šefa:

»Kaj pa, če bi moj nečak mogel dokazati svoj alibi in izpričati, kako je tisti večer preživel?«

Šef je pogledal mladega komisarja, ki je globoko zamišljen sedel na stolu.

»Da, če bi to mogel,« je rekel šef. »Prav ljubo bi mi bilo. Mladi človek se mi v resnici smili. Gotovo tudi vam.«

Komisar je vstal.

»Ne,« je samo pripomnil.

»Torej mi ne morete povedati, kje ste bili tisti večer?«

»Lahko bi že, pa nočem.«

»Vi torej priznate umor?«

»Kak umor?«

»Umor agenta Jaervena...«

»Ne. O tem ne vem ničesar.«

»Toda vsa znamenja kažejo na to, da ste morilec.«

»Že mogoče«

Mladi mož je govoril mirno in odločno.

»Mi vas moramo aretirati.«

»Prosim.«

»To je strašno!« je vzkliknil konzul. »Ne razumem tega.«

Tedaj je komisar pristopil k svojemu stricu.

»Ni res,« je rekel. »Nisem morilec. Ne razumem, kako me morejo osumiti takega hudodelstva.«

Konzul je gledal zdaj enega zdaj drugega. Njegov pogled je naposled obstal na Asbjörnu Kragu.

»Ta je uradnik, ki vodi preiskavo,« je pojasnil šef.

»Tako, vi ste torej tisti, ki je spletel vso to reč proti mojemu nečaku?«

»Ne,« je odgovoril detektiv, »po nesrečnem naključju se je vaš nečak sam zapletel v mrežo, iz katere se bo, kakor kaže, s težavo izmotal.«

Konzul je nenadno postal prijaznejši.

»Ali verjamete, da je kriv?«

Krag se je smehljal.

»Kakor vidite, je aretiran. Naš šef je pravkar rekel, da kaže zelo slabo zanj. Tudi jaz ne najdem drugega izhoda. Morali smo ga za zdaj aretirati, se pravi — do nadaljnjega«.

»Ne,« je rekel šef, »ne moremo napraviti drugega.«

Poklicali so stražnika in mladi komisar je mirno šel z njim. Bil je zelo resen.

Konzul je sedel na klop in si z rokami zakril obraz.

Bil je mučen prizor. Celo ljudje od policije, ki so navajeni na še hujše prizore, so bili videti ginjeni.

»Nisem hotel govoriti vpričo mladega moža, da ne bi slišal. Nedolžen je.«

Šef se je zganil. Resni bančni ravnatelj se je osupel obrnil proti detektivu in ga ostro pogledal.

»Ali je res tako?« je vprašal.

»Res. O tem sem trdno prepričan.«

»Resnično ne razumem, kaj mislite,« je dejal šef. »Saj nam ne more pojasniti, kje je bil dvanajstega, se pravi tisti dan, ko je Jaerven izginil?«

»Ta dan nima za nas več pomena.«

»No, zdaj vam pa ne morem več slediti,« je rekel šef ozlovoljen.

Krag je pa nadaljeval:

»Pravkar ste rekli, da vodim jaz preiskavo. Torej morate priznati, da zaradi tega nekatere podrobnosti poznam bolje kakor vi.«

»Ali je pa vse to res, kar pravite?«

»Imam zbrane podatke, ki določno kažejo na to, da gospod Bruun ni morilec. Ali ste že kdaj slišali, da bi se morilec tako slabo zagovarjal, kakor se je ta mladi mož? Če ne bi imel prav nobenih dokazov, bi že iz njegovega vedenja spoznal, da ni kriv.«

Šef je očitno postajal nekoliko zmeden.

»A kdo je potem morilec?«

»Tega za zdaj še ne vem, a sem mu že na sledi. Prosim, da mi daste uro časa, potem vam bom lahko povedal, kdaj je bilo hudodelstvo storjeno.«

S temi besedami je detektiv zapustil pisarno.

»Kaj menite o vsem tem?« je vprašal bančni ravnatelj.

Šef je odgovoril:

»Asbjörn Krag nas vedno na ta način preseneti.«

Konzul je vprašal:

»Ali torej lahko še upam?«

»Po mojem mišljenju kaže zelo slabo, toda če moj najboljši detektiv nekaj trdi, potem zanesljivo še lahko upate.«

Konzul je nadaljeval:

»Vsekakor moram biti hvaležen naključju, da vodi preiskavo takšen mož. Saj imam tudi jaz občutek, da se je zgodila usodna pomota.«

Nekaj časa pozneje sta se oba gospoda ločila. Dogovorila sta se, da mora ves dogodek do nadaljnjega ostati javnosti prikrit. Konzul naj v svoji pisarni počaka na poročilo o izidu preiskave Asbjörna Kraga.

*

Ob določenem času se je detektiv vrnil.

»Zelo sem radoveden,« je rekel šef. »Če smo ga res po krivici zaprli, bo tale reč hudo neprijetna. Pravkar sem bil pri aretirancu. Čisto je obupan in zlomljen.«

Krag je sedel. Po kratkem presledku je dejal:

»Prav čudna zgodba je to. Še zmerom sem šele pri začetku. Sumim sicer nekoga, toda v skrivnost hudodelstva samega še nisem mogel prodreti. Ali se spominjate moža, ki smo ga iskali z oglasom?«

»Da.«

»Kakor veste, je pripovedoval, da je bil dvanajstega pri Jaervenu, katerega je hotel prositi za posojilo, a ga Jaerven ni hotel sprejeti.«

»Da, spominjam se. In tisti mož je naposled pogledal skozi luknjico v ključavnici in videl Jaervena obrnjenega s hrbtom proti vratom...«

»Tako je. In potem?«

»Ko je Jaerven zaslutil, da je nekdo pogledal v sobo, je šel k vratom in pritisnil na luknjico v ključavnici.«

»Da. Ali se vam ni vse to zdelo prav čudno?«

»Vsekakor je bilo čudno, da je šel mož proti vratom zadenjsko.«

Detektiv je prikimal in se nasmehnil.

»Zelo čudno je,« je rekel, »da tistega dne ni hotel pustiti nikogar k sebi. Prav nikogar, niti svoje gospodinje. Prav posebno sumljivo je pa, da je luknjico v ključavnici zakril.«

(Dalje prihodnjič)